

آزمون ۳ از ۱۲

مکرت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

هر دستگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود
اعام خصمی ۱۰٪

صبح جمعه
۱۴۰۳/۷/۲۷

آزمون آزمایشی سنجش یازدهم مرحله اول

آزمون اختصاصی

علوم تجربی (یازدهم)

مدت پاسخگویی: ۱۱۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی (۲)	۲۰	۱	۲۰	۳۷ دقیقه
۲	ریستشناسی (۲)	۲۵	۲۱	۴۵	۱۸ دقیقه
۳	فیزیک (۲)	۲۰	۴۶	۶۵	۲۵ دقیقه
۴	شیمی (۲)	۲۵	۶۶	۹۰	۲۵ دقیقه
۵	زمین‌شناسی	۱۵	۹۱	۱۰۵	۱۰ دقیقه

-۱ حدود a کدام باشد تابع خط های $y = ax - 4; x > 2$, $y = 2x + a - 2; x > 1$ نقطه تلاقی نداشته باشند؟

$$(-\infty, 2) \cup [1, +\infty)$$

$$[-2, 2] \quad (3)$$

$$[2, +\infty) \quad (2)$$

$$[-3, 4) \quad (1)$$

-۲ فرض کنید $L: y = ax + 2$ باشد. اگر نقطه $A(-2, 1)$ بالای L و نقطه $B(3, -4)$ پایین تر از L باشد. آنگاه

حدود a کدام است؟

$$(1, +\infty) \quad (4)$$

$$\left(-\frac{7}{3}, 1\right) \quad (3)$$

$$\left(-1, \frac{3}{4}\right) \quad (2)$$

$$\left(-\frac{7}{3}, -1\right) \quad (1)$$

-۳ دو خط $ay = 2x + 6$ و $y = ax + b$ در نقطه $A(2, -4)$ تلاقی می‌کنند. این دو خط محور طولها را در B, C قطع می‌کنند. مساحت مثلث ABC کدام است؟

$$5 \quad (4)$$

$$\frac{16}{3} \quad (3)$$

$$\frac{28}{3} \quad (2)$$

$$9 \quad (1)$$

-۴ فرض کنید $(m-1, n+2), A(m-2, n+3), B(2m-1, n-2)$, $C(2m-1, n-1)$ باشد. اگر پاره خط AB هم محور طولی را قطع کند و هم محور عرضی. آنگاه حدود $m+n$ کدام است؟

$$(-1, 6) \quad (4)$$

$$\left(-2, \frac{5}{2}\right) \quad (3)$$

$$\left(-\frac{3}{2}, \frac{7}{2}\right) \quad (2)$$

$$\left(-\frac{5}{2}, 4\right) \quad (1)$$

-۵ خط $3y = 4x$ بر دایره های C_1, C_2 به مرکز $O_1(4, 2), O_2(1, 1)$ به ترتیب در نقاط B, A مماس است. فاصله A تا B کدام است؟

$$\sqrt{6/26} \quad (4)$$

$$\sqrt{7/12} \quad (3)$$

$$\sqrt{8/28} \quad (2)$$

$$3 \quad (1)$$

$$(2-\sqrt{2})x = (2+\sqrt{3})y, (2+\sqrt{3})y = (2-\sqrt{2})x + 7$$

$$(2-\sqrt{2})(2+\sqrt{3}) \quad (2)$$

$$(\sqrt{2}-\sqrt{3}) \quad (1)$$

$$(-\sqrt{2}-\sqrt{3})x = (\sqrt{2}+\sqrt{3})y, (\sqrt{2}+\sqrt{3})y = (\sqrt{2}-\sqrt{3})x + 7$$

$$\sqrt{2/5} \quad (4)$$

$$\sqrt{\frac{7}{2}} \quad (3)$$

$$\sqrt{\frac{7}{2}} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{7}}{2} \quad (1)$$

-۶ فاصله بین خط های $2x - y = 4$ و $2x - y = 7$ کدام است؟

$$2 \quad (4)$$

$$\frac{8}{3} \quad (3)$$

$$-\frac{8}{3} \quad (2)$$

$$-2 \quad (1)$$

-۷ اگر مثلث به رؤوس $(2, 3), A(2, 2), B(4, b)$ قائم الزاویه باشد. آنگاه مجموع همه مقادیر ممکن b کدام است؟

$$24 \quad (4)$$

$$16 \quad (3)$$

$$12 \quad (2)$$

$$8 \quad (1)$$

-۸ خط های $x = 2y + 1$ و $x = 2y - 4$ صفحه مختصات را به چهار ناحیه تقسیم می‌کنند. آنگاه حدود a کدام باشد تا

-۹ خط $y = ax + a + 2$ از دو تا از این نواحی عبور کند؟

$$[-1, 2] \quad (4)$$

$$[-2, 3] \quad (3)$$

$$-1 \text{ یا } 2 \quad (2)$$

$$-2 \text{ یا } 3 \quad (1)$$

-۱۰ معادله نیمسازهای داخلی مثلث ABC به صورت $AD_1: y + 2x = 5$ و $BD_2: y = x + b$ و $CD_3: y = x + b - 5$ کدام است. مقدار $3b - 5a + ab$ کدام است؟

$$29 \quad (4)$$

$$21 \quad (3)$$

$$11 \quad (2)$$

$$6 \quad (1)$$

-۱۱ اگر α, β, γ ریشه های مختلف معادله $x^3 - (\alpha^3 + \beta^3 - 8)x^2 - \alpha - \beta - 2\alpha\beta = 0$ باشد، مقدار $\alpha^3 + \beta^3 + \gamma^3$ کدام است؟

$$20 \quad (4)$$

$$22 \quad (3)$$

$$18 \quad (2)$$

$$26 \quad (1)$$

-۱۲ اگر مجموع ریشه های حقیقی معادله $x^3 + x^2 + a = 0$ برابر $a + 2$ باشد، ریشه بزرگ تر معادله کدام است؟

$$-1 \quad (4)$$

$$\frac{1}{2} \quad (3)$$

$$1/2 \quad (2)$$

$$\sqrt{2} \quad (1)$$

۱۳- اگر خط تقارن سهمی $y = (1-a)x^2 + \frac{a+1}{a-1}x + a^2 - 1 = 0$ باشد، نمودار سهمی محور عرض‌ها را با کدام عرض قطع می‌کند؟

(۴) ۲ یا ۳

(۳) ۳ یا -۳

(۲) ۰ یا ۹

(۱) ۰ یا ۳

۱۴- بیشترین مساحت مستطیلی که طول و عرض آن $\frac{1}{2}x + 6$ باشد، چقدر است؟

(۴) ۵ یا ۶

(۳) ۶ یا ۵

(۲) ۶ یا ۱۵

(۱) ۱۰

۱۵- بهارای چند مقدار طبیعی a ، معادله $ax^2 - \frac{a+2}{a-3}x + \frac{1}{a} = 0$ دو ریشه حقیقی منفی دارد؟

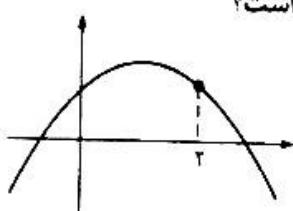
(۴) ۴

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

۱۶- نمودار زیر مربوط به تابع $y = ax^2 + bx + c$ است. چند مورد از روابط زیر درست است؟

(۴) سه

(۳) دو

(۲) یک

(۱) صفر

الف: $b < -4a$ ب: $2a + c > -4a > 0$ پ: $abc \Delta < 0$

۱۷- اگر P, S به ترتیب مجموع و حاصل ضرب ریشه‌های معادله $x^2 - x^2 - 2x^2 - x^2 - 2 = 0$ باشند حاصل $P^2S + P^2$ کدام است؟

 $\frac{9 - \sqrt{17}}{16}$ (۴) $\frac{\sqrt{17} - 9}{16}$ (۳) $\frac{9 + \sqrt{17}}{16}$ (۲) $\frac{9 + \sqrt{17}}{16}$ (۱)

۱۸- فاصله صفرهای تابع $g(x) = -x^2 + x + 16m$ برابر ۲ است. حاصل ضرب صفرهای تابع $f(x) = x^2 - x - m$ چقدر است؟

(۴) -۶

(۳) ۶

(۲) ۱۲

(۱) -۱۲

۱۹- اگر x جواب معادله $x^2 - 3y - 1 = 0$ باشد، در این صورت x خواهد بود مقدار $A + B$ کدام است؟

(۴) ۴۳

(۳) ۲۳

(۲) ۲۴

(۱) ۲۶

زیست‌شناسی (۲)

۲۱- متخصصان برای بررسی فعالیت‌های مغز از نوار مغزی استفاده می‌کنند. کدام مورد در خصوص ویژگی‌های نوار مغزی درست است؟

۱) جریان الکتریکی یاخته‌هایی مانند گیرنده‌های شناوبی را می‌تواند ثبت کند.

۲) عملکرد فراوان‌ترین یاخته‌های موجود در بافت‌های عصبی را مورد بررسی قرار می‌دهد.

۳) در صورت افزایش غیرطبیعی عبور مواد از سد خونی - مغزی، تغییراتی در نوار ایجاد می‌شود.

۴) فعالیت یاخته‌های عصبی (نورون‌های) مؤثر در انجام انعکاس عقب کشیدن دست را بررسی می‌کند.

- ۲۲- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟
«مطابق اطلاعات کتاب درسی، با توجه به انواع یاخته‌های بافت عصبی، در خصوص یاخته‌های ..... می‌توان گفت .....»

- (۱) پشتیبان (نوروگلیاها) - با ایجاد غلاف میلین، داریستی برای استقرار یاخته‌های عصبی ایجاد می‌کند.
- (۲) پشتیبان (نوروگلیاها) - فعالیت آن‌ها به مسظور عملکرد درست یاخته‌های عصبی ضروری است.
- (۳) عصبی (نورون‌ها) - قطر رشته‌های سیتوپلاسمی بیشتر از قطر محل فرارگیری هسته است.
- (۴) عصبی (نورون‌ها) - هر یاخته آسه (اکسون) انتسابات مختلفی را ایجاد می‌کند.

- ۲۳- گره‌های رانویه در بافت‌های عصبی انسان سالم و بالغ، موجب افزایش کدام یک از موارد زیر می‌شوند؟

- (۱) سرعت جایه‌جایی یون‌های سدیم و پتانسیم توسط کانال‌های دریچه‌دار
- (۲) سرعت انتقال پیام عصبی به یاخته پس‌همایه‌ای (پس‌سیناپسی)
- (۳) مدت زمان رسیدن پیام عصبی از جسم یاخته‌ای تا انتهای آسه (اکسون)
- (۴) سرعت عقب‌کشیدن دست پس از برخورد به یک جسم داغ

- ۲۴- مطابق متن و شکل کتاب درسی، در خصوص ماده خاکستری و سفید در دستگاه عصبی مرکزی انسان، کدام مورد درست است؟

- (۱) کانال مرکزی نخاع به بخشی از ماده خاکستری که در آن جا نازک‌تر است نزدیک‌تر از قطورترین بخش این ماده می‌باشد.
- (۲) در ماده خاکستری، بخش‌های حسی و حرکتی همانند بخش‌های ارتباطی قابل مشاهده هستند.
- (۳) بیشتر بخش‌های نخاع از قسمت‌های بدون میلین یاخته‌های عصبی تشکیل شده است.
- (۴) تمام قسمت‌های مرکزی مغز از ماده سفید تشکیل شده است.

- ۲۵- مطابق اطلاعات کتاب درسی، کدام گزینه در ارتباط با ساختاری از مغز که به پردازش اولیه اطلاعات بینایی می‌پردازد، درست است؟

- (۱) پیام‌های حسی را از قسمت‌های مختلف بدن جمع‌آوری کرده و تقویت می‌کند.
- (۲) در تنظیم تعداد ضربان قلب و فشار خون نقش ایفا می‌کند.
- (۳) پایین‌ترین بخش مغز بوده و مرکز انعکاس بلع است.
- (۴) در تنظیم ترشح بزاق نقش ایفا می‌کند.

- ۲۶- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در بخشی از مغز انسان سالم که ..... همانند بخشی که ..... مشاهده رشته‌های عصبی میلین دار انتظار می‌رود.»

- (۱) موجب یادگیری، تفکر و عملکرد هوشمندانه می‌شود - پایین‌ترین قسمت مغز به شمار می‌رود
- (۲) مرکز تنظیم وضعیت و تعادل بدن است - بر جستگی‌های چهارگانه بخشی از آن هستند
- (۳) مرکز اصلی تنفس محسوب می‌شود - از اجتماع جسم یاخته‌های عصبی تشکیل شده است
- (۴) با درونی ترین پرده متنز در تماس است - بین اجزای دیگر ساقه مغز قرار گرفته است

- ۲۷- مطابق با کتاب درسی، مواد اعتیادآور با اثر بر بخشی از مغز موجب آزاد شدن دوپامین می‌شوند. مشخصه این بخش در کدام مورد به درستی بیان شده است؟

- (۱) همانند بخشی که فرآیند خواب را تنظیم می‌کند، با نیمکره‌های مخ در ارتباط است.
- (۲) برخلاف بخشی که بلاfaciale در بالای نالاموس فرار دارد، بخشی از ماده سفید می‌باشد
- (۳) همانند بخشی که در تنظیم فعالیت عدد برازی نقش دارد، بخشی از مغز مباني به شمار می‌رود.
- (۴) برخلاف بخشی که پیام‌های شنوایی را به منظور حفظ وضعیت بدن دریافت می‌کند، در ایجاد حس ترس فقد نقش است.

- ۲۸- مطابق اطلاعات کتاب درسی، در خصوص بخشی از سامانه کناره‌ای (لیمبیک) که به طور مستقیم با پیازهای بویایی در ارتباط می‌باشد، کدام مورد درست است؟

- (۱) بزرگ‌ترین بخش از سامانه کناره‌ای به شمار می‌رود.
- (۲) همسطح با مرکز پردازش اغلب اطلاعات حسی فرار دارد.
- (۳) قطر کمتری نسبت به محل تبدیل حافظه کوتاه‌مدت به بلندمدت دارد.
- (۴) در سطحی بالاتر نسبت به مرکز تنظیم تشنجی و گرسنگی بدن قرار گرفته است.

- ۲۹- مطابق توضیحات کتاب درسی، در تشریح مغز گوسفند، بلافاصله پس از فاصله دادن نیمکره‌ها با انگشتان شست از محل شیار بین دو نیمکره، بخشی مشاهده می‌شود که در ..... نقش دارد.

(۱) فعالیت‌های بینایی، شنوایی و حرکت (۲) تولید مایع محافظت‌کننده از مغز و نخاع

(۳) جایه‌جایی پیام‌های یک نیمکره به نیمکره مقابل (۴) تقویت پیام‌های حسی بینایی بیش از رسیدن به قدر مخ

- ۳۰- در فعالیت تشریح مغز گوسفند، چند مورد از بخش‌های زیر بیش از ایجاد برشی کم‌عمق در جلوی رابط بینهای، قابل مشاهده هستند؟

الف: بزرگ‌ترین بطن‌های مغزی حاوی مایع مغزی - نخاعی

ب: رابط بین نیمکره‌های مرکز تنظیم وضعیت و تعادل در گوسفند

پ: مرکز عصبی تنظیم‌کننده تنفس و ترشحات غدد اشکی

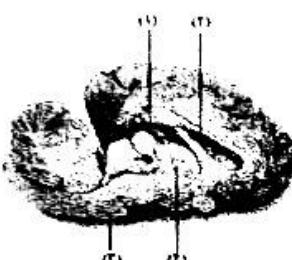
ت: رابط مثلثی‌شکل متتشکل از رشته‌های عصبی میلین دار

۴ (۴)

۲ (۳)

۲ (۲)

۱ (۰)

- ۳۱- با توجه به شکل رویه‌رو که مقطعی از مغز گوسفند را نشان می‌دهد، کدام مورد نادرست است؟

(۱) اجسام مخطوط در داخل بخش (۲) قابل مشاهده هستند.

(۲) بخش (۱) مایع تولیدشده در بخش (۲) را دریافت می‌کند.

(۳) پیام‌های حسی از اندازه‌های مختلفی وارد بخش (۴) می‌شوند.

(۴) بخش (۲) در فعالیت‌های بینایی، شنوایی و حرکت نقش دارد.

- ۳۲- در ارتباط با هر بخشی از نمودار پتانسیل عمل که بار الکتریکی یکسانی در دو سوی غشای یاخته عصبی (نورون) وجود دارد، کدام مورد درست است؟ (از جمله اینجا)

(۱) کانال‌های دریچه‌دار سدیمی و پتانسیمی، برای مدت کوتاهی در حال استراحت هستند.

(۲) پس سدیم - پتانسیم، یون‌هایی با اندازه بزرگ‌تر را به میزان کمتری نسبت به یون دیگر، جایه‌جا می‌کند.

(۳) همه کانال‌های پروتئینی با قابلیت انتشار تسهیل شده یون‌ها که در غشا دیده می‌شوند، در حال فعالیت هستند.

(۴) گروهی از کانال‌های دریچه‌دار، یون‌هایی با بار مشتمل را ضمن مصرف انرژی بین پیوندهای ATP جایه‌جا می‌کنند.

- ۳۳- در طول نمودار پتانسیل عمل یک یاخته عصبی (نورون)، وقوع کدام‌یک از موارد زیر بیش از قله نمودار قبل انتظار است؟

(۱) کاهش مقدار پتانسیل غشای یاخته عصبی

(۲) افزایش شدت فعالیت پس سدیم - پتانسیم در غشا

(۳) شروع انتشار تسهیل شده یون‌ها توسط کانال‌های نشیتی سدیمی

(۴) بسته بودن کانال‌های دریچه‌دار سدیمی و پتانسیمی به صورت همزمان

- ۳۴- انواعی از پروتئین‌هایی که همواره در حال فعالیت هستند، در کدام مورد به درستی اشاره شده است؟

(۱) با مصرف انرژی مولکول‌های زیستی فعالیت می‌کنند.

(۲) به میزان بیشتری موجب جایه‌جایی یون‌های پتانسیم می‌شوند.

(۳) ایجاد پتانسیل عمل در نتیجه فعالیت این مولکول‌ها، دور از انتظار است.

(۴) همواره با مولکول‌هایی از غشا که دارای نیتروژن در ساختار خود هستند، تماس دارد.

- ۳۵- در خصوص گروهی از یاخته‌های عصبی (نورون‌ها) که جسم یاخته‌ای آن‌ها در انعکاس عقب‌کشیدن دست در محل مشخص شده قرار دارد، کدام موارد نادرست است؟

الف: ارتباط بین یاخته‌های عصبی دیگر را برقرار می‌کنند.

ب: بخشی از آسه (آکسون) آن‌ها در ماده سفید نخاع قرار گرفته است.

پ: با یاخته‌هایی همایه (سیناپس) برقرار می‌کنند، که الزاماً قابلیت تولید پیام عصبی دارند.

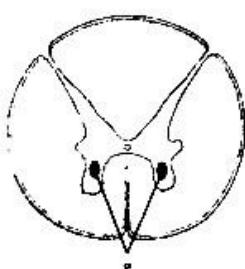
ت: در فرد مبتلا به ام. اس (مالتیپل اسکلروزیس)، همه غلاف‌های میلین این یاخته‌ها از بین می‌رود.

۴) «ب»، «پ» و «ت»

۳) «ب» و «پ»

۲) «الف» و «پ»

۱) «الف»، «پ» و «ت»

- ۳۶- به منظور انتقال یک پیام عصبی خاص از یک باخته عصبی (نورون) به باخته عصبی دیگر، چند مورد از موارد زیر، پیش از تحریک باخته پیش‌همایه‌ای (پیش‌سیناپسی) می‌تواند دیده شود؟
- الف: تولید ناقل عصبی و ذخیره آن‌ها در ریزکیسه‌ها
  - ب: حرکت ریزکیسه‌های حاوی ناقل عصبی در طول آسه
  - ب: اتصال ریزکیسه حاوی ناقل عصبی به غشای باخته عصبی
  - ت: اتصال ناقل به گیرنده خود در سطح باخته پس‌همایه‌ای (پس‌سیناپسی)

۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

- ۳۷- در یک فرد سالم و بالغ، با آزاد شدن ناقل عصبی به فضای همایه‌ای (سیناپسی)، کدام مورد به طور حتم رخ می‌دهد؟
- ۱) با اتصال پیش از یک ناقل به گیرنده موجود در غشای باخته پس‌همایه‌ای (پس‌سیناپسی)، پتانسیل غشای آن تغییر می‌کند.
  - ۲) ناقل عصبی موج ورود یون‌های سدیم به سیتوپلاسم باخته پس‌همایه‌ای (پس‌سیناپسی) می‌شود.
  - ۳) ناقل عصبی با کاهش مقدار پتانسیل غشا، پیام عصبی را در باخته پس‌همایه‌ای (پس‌سیناپسی) ایجاد می‌کند.
  - ۴) مونکول ناقل با ورود به باخته پس‌همایه‌ای (پس‌سیناپسی)، تغییراتی در پتانسیل غشای این باخته ایجاد می‌کند.

۳۸- کدام مورد، در خصوص پرده منژی که از دو لایه تشکیل شده است، نادرست است؟

۱) در موازات شیار میانی نیمکره‌ها، دو لایه آن از یکدیگر فاصله می‌گیرند.

۲) از باقیتی با فضای بین‌باخته‌ای زیاد و حاوی ماده زمینه‌ای تشکیل شده است.

۳) در سمت داخل خود با پرده منژی که دارای زوالند تارمانند است، محصورت دارد.

۴) هنگام تشریح مغز، بقایای آن را باید از چین خورده‌گی‌های نیمکره‌ای مخ جداسازی کرد.

- ۳۹- ترشح انواعی از ناقل‌های عصبی مغز در پی مصرف الكل دچار تغییر می‌شود. در خصوص همه این ناقل‌های عصبی، کدام مورد درست است؟

۱) موجب ایجاد حسن سرخوشی و لذت در فرد می‌شوند.

۲) با تحریک باخته پس‌همایه‌ای (پس‌سیناپسی)، پیام عصبی ایجاد می‌کنند.

۳) در پی هربار مصرف الكل، ترشح این ناقل‌ها در بخش‌های مختلف مغز افزایش شدیدی پیدا می‌کند.

۴) با اتصال به گیرنده، موجب تغییراتی در پتانسیل غشای باخته پس‌همایه‌ای (پس‌سیناپسی) می‌شوند.

- ۴۰- مطابق اطلاعات کتاب درسی، در ارتباط با فعالیت باخته‌های عصبی (نورون‌های) مغز و اثر کوکائین بر آن‌ها، کدام مورد درست است؟ (تصویربرداری از مغز موجود در کتاب درسی، مدنظر است.)

۱) بیشتر بخش‌های مغز در حالت طبیعی، مقدار زیادی گلوکز مصرف می‌کنند.

۲) لوب‌های پسری نیمکره‌های مخ، اختلال بیشتری با مصرف کوکائین پیدا می‌کنند.

۳) برای بازگشت فعالیت مغز به حالت طبیعی حداقل زمان مورد نیاز حدود ۳ ماه می‌باشد.

۴) در تصویربرداری از مغز، رنگ زرد مصرف کم و رنگ قرمز مصرف زیاد گلوکز را نشان می‌دهد.

- ۴۱- در خصوص بخشی از دستگاه عصبی مرکزی که مسیر عبور پیام‌های حسی از مغز به اندام‌ها می‌باشد، کدام مورد درست است؟

۱) اعصاب متصل به آن فاقد باخته‌های عصبی (نورون‌های) رابط هستند.

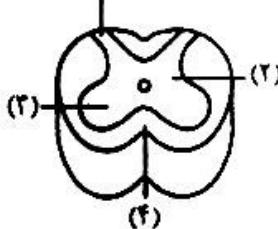
۲) مرکز انعکاس‌هایی است که الزاماً موجب انقباض ماهیجه‌های صاف می‌شوند.

۳) سافت بوشی برخلاف بافت بیوندی، در حفاظت از این بخش نقش مهمی ایفا می‌کند.

۴) دستورات لازم برای وفع عضله، از باخته‌های عصبی (نورون‌های) این بخش ارسال می‌شود.

- ۴۲- با در نظر گرفتن باخته‌های عصبی (نورون‌های) مؤثر در انعکاس عقب‌کشیدن دست، در ارتباط با شکل زیر، کدام موارد درست است؟

(۱)

الف: بخش (۳) نسبت به بخش (۱)، به سطح جلویی بدن نزدیک‌تر است.

ب: در بخش (۲) کوتاه‌ترین باخته‌های عصبی مربوط به این انعکاس قابل مشاهده هستند.

ب: گروهی از باخته‌های عصبی با قابلیت هدایت جهشی پیام، در بخش (۴) دیده می‌شوند.

ت: باخته‌های عصبی حسی از طریق بخش (۱)، آسه (آکسون) میلین‌دار خود را وارد نخاع می‌کنند.

۱) «ب» و «ت» ۲) «الف»، «ب» و «ب» ۳) «ب»، «ب» و «ت» ۴) «الف» و «ب»

زیست‌شناسی (۲)

صفحه ۷

۴۳ - کدام مورد، در ارتباط با دستگاه عصبی پلاتاریا، نادرست است؟

(۱) دو گره عصبی در سر، از طریق رشته‌هایی با یکدیگر ارتباط دارند.

(۲) قادر نخاع بوده و در مغز آن مشاهده جسم یاخته‌های عصبی قابل انتظار است.

(۳) رشته‌های جانبی متصل به طناب‌های عصبی، در انتهای خود منشعب می‌شوند.

(۴) رشته‌های عصبی بین دو طناب عصبی متصل به مغز، بخشی از دستگاه عصبی محیطی هستند.

۴۴ - در خصوص ساختار و عملکرد دستگاه عصبی حشرات، کدام مورد درست است؟

(۱) طناب عصبی همانند قلب جانور در سطح پشتی بدن قرار دارد.

(۲) بلندترین رشته‌های عصبی، از یکی از گره‌های انتهایی بدن جانور خارج می‌شوند.

(۳) گره‌های کنترل کننده فعالیت ماهیچه‌های هر بند بدن، قادر دارینه (دندربیت) و آسه (آکسون) هستند.

(۴) رشته‌های عصبی خارج شده از گره‌ها نسبت به رشته‌های متصل کننده گره‌های طناب عصبی، ضخامت بیشتری دارند.

۴۵ - مشخصه مشترک دستگاه عصبی پلاتاریا و حشرات در کدام مورد به درستی اشاره شده است؟

(۱) تحریک هر نقطه از بدن جانور در همه سطح بدن پخش می‌شود.

(۲) گره‌های عصبی، حاوی هسته یاخته‌های عصبی (نورون‌ها) هستند.

(۳) فعالیت ماهیچه‌های هر بند بدن توسط دستگاه عصبی کنترل می‌شود.

(۴) گره‌های عصبی، محل خروج رشته‌های عصبی از طناب عصبی جانور هستند.

فیزیک (۲)

۴۶ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف: بالا رفتن مارمولک از دیوار منساً مغناطیسی دارد.

ب: از ترازوی پیچشی برای محاسبه بار الکتریکی بین دو ذره باردار استفاده می‌شود.

پ: انتقال پیام‌های عصبی در دستگاه اعصاب به صورت الکتریکی صورت می‌گیرد.

ت: نیرویی که دو ذره بار به هم وارد می‌کنند با محدود فاصله بین دو بار نسبت مستقیم دارد.

(۱) بک (۲) دو (۳) سه (۴) صفر

۴۷ - کاربرد الکتروسکوپ چیست؟

(۱) تشخیص رسانا یا نارسانا بودن جسم

(۳) محاسبه اندازه بار جسم از منظر ای

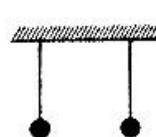
(۲) تشخیص نوع بار جسم

(۴) گزینه‌های ۱ و ۲

۴۸ - مطابق شکل زیر، دو کره بدون بار از جنس آلومینیوم و نقره در فاصله مشخص قرار دارند. اگر این دو کره را با

کاغذ بدون بار مالش دهیم تا باردار شوند، کدام یک از گزینه‌های زیر رخ می‌دهد؟

انتهای مثبت سری
آلومینیوم
کاغذ
نقره
انتهای منفی سری

(۱) دو کره پس از جذب شدن به یکدیگر می‌چسبند.

(۲) دو کره ابتدا به هم نزدیک شده و در صورت حاصل شدن تماس، از هم دور می‌شوند و ممکن است در فاصله بیشتر از فاصله قبل قرار گیرند.

(۳) دو کره ابتدا به هم نزدیک شده و در صورت حاصل شدن تماس، از هم دور می‌شوند و در همان فاصله قبلی قرار می‌گیرند.

(۴) دو کره یکدیگر را دفع می‌کنند

۴۹- جسمی دارای بار الکتریکی $2C$ است. این جسم چند الکترون از دست داده است؟

- (۱) 4×10^{-18} (۲) 1×10^{-19} (۳) $1/2 \times 10^{-19}$ (۴) 2×10^{-19}

۵۰- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف: در اثر مالش دو جسم خنثی برهم، جسمی که الکترون می‌گیرد بار منفی بیشتری می‌شود.

ب: بار الکتریکی جسم، کمیت پیوسته‌ای است که بی‌نهایت بار قابل تقسیم است.

پ: در یک آتم خنثی جمع جبری بارها می‌تواند صفر نباشد.

ت: اگر یک میله پلاستیکی باردار را به خردکاری کاغذ نزدیک کنیم، مولکول‌های کاغذ در اثر القا قطبیده می‌شوند.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵۱- کدام‌یک از مقادیر زیر نمی‌تواند بار الکتریکی یک جسم باشد؟ ($C = 1,6 \times 10^{-19}$)

- (۱) $-4 \times 10^{-11} \mu C$ (۲) $11,2 \times 10^{-8} PC$ (۳) $8 \times 10^{-10} nC$ (۴) $-21,6 \times 10^{-18} C$

۵۲- شعاع هسته انم آهن تقریباً $4 \times 10^{-15} m$ می‌باشد. این آتم ۲۶ پروتون دارد. بزرگی نیروی الکترواستاتیکی دافعه

بین دو پروتون در فاصله $m = 4 \times 10^{-15} m$ تقریباً چقدر است؟

- (۱) $14 N$ (۲) $12 N$ (۳) $16 N$ (۴) $18 N$

۵۳- واحد ضریب گذردهی الکتریکی خلا در SI کدام است؟

$$\frac{C^2}{N \cdot m^2} \quad (۱) \quad \frac{N \cdot C^2}{m^2} \quad (۲) \quad \frac{N \cdot m^2}{C^2} \quad (۳) \quad \frac{N^2 \cdot m^2}{C} \quad (۴)$$

۵۴- دو ذره باردار q_1 و $-q_2 = -5q_1$ در فاصله d از یکدیگر قرار دارند و تحت تأثیر نیروی الکتریکی بیشتر شتاب می‌گیرند. اگر جرم ذره m_1 باشد، شتاب حرکت ذره باردار q_1 چند برابر ذره q_2 است؟

$$\frac{1}{3} \quad (۱) \quad 15 \quad (۲) \quad \frac{1}{15} \quad (۳) \quad \frac{1}{2} \quad (۴)$$

۵۵- دو گوی فلزی مشابه دارای بارهای الکتریکی $-8 \mu C$ و $q_1 = 24 \mu C$ در فاصله r . نیروی F به یکدیگر وارد می‌کنند. اگر این دو گوی را با یکدیگر تماس دهیم و سپس فاصله بین آن‌ها را نصف کنیم، اندازه نیروی بین دو گوی چند برابر و از چه نوعی می‌شود؟

$$\frac{16}{3} \quad (۱) \quad \frac{4}{3}, \text{ دافعه} \quad (۲) \quad \frac{4}{3}, \text{ جاذبه} \quad (۳) \quad \frac{16}{3}, \text{ دافعه} \quad (۴) \quad \frac{4}{3}, \text{ جاذبه}$$

۵۶- نمودار نیروی الکتریکی بر حسب حاصل ضرب دو ذره باردار الکتریکی، در دو حالت A و B رسم شده است. نسبت فاصله دو بار در حالت B به فاصله دو بار در حالت A کدام است؟

- (۱) ۳۲ درصد کمتر
(۲) ۳۲ درصد بیشتر
(۳) ۲۳ درصد کمتر
(۴) ۲۳ درصد بیشتر

۵۷- فاصله میان دو پروتون تقریباً چند سانتی‌متر باشد تا نیروی دافعه الکتریکی وارد بر هر کدام با وزن آن‌ها در سطح

زمین برابر شود؟ جرم پروتون $kg = 10 \frac{m}{s^2}$ است. ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

- (۱) $14/4$ (۲) $1/2$ (۳) $1/44$ (۴) $14/2$

صفحه ۹

فیزیک (۲)

-۵۸- مطابق شکل زیر، دو گوی مشابه و نارسانا با بار الکتریکی $2\mu C$ را در فاصله ۶ سانتی‌متری از یکدیگر قرار می‌دهیم که درنتیجه آن، گوی A با شتاب $\frac{m}{s^2}$ به طرف بالا حرکت می‌کند. جرم گوی A چند گرم است؟

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}, g = 10 \frac{N}{kg})$$

- ۱۵۰۰ (۱)
۱۰۰۰ (۲)
۴۵۰۰ (۳)
۲۲۵۰ (۴)

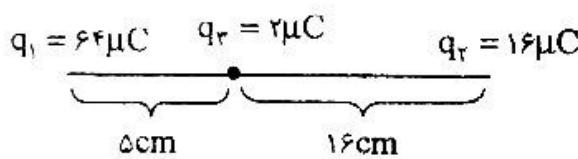
-۵۹- مطابق شکل زیر، دو کره آلومینیومی به شعاع R و دارای بار $-q$ در فاصله $10R$ از یکدیگر قرار دارند و به یکدیگر نیرویی به بزرگی F' وارد می‌کنند. اگر بار یکی از کره‌ها $+q$ شود، در همان فاصله قبل، کره‌ها به هم نیرویی به بزرگی F' وارد می‌کنند. کدام گزینه درست است؟

- $F' = F$ (۱)
 $F' < F$ (۲)
 $F' > F$ (۳)

(۴) به مقدار بار هر کره بستگی دارد.

-۶۰- مطابق شکل زیر، سه بار الکتریکی روی یک خط راست قرار دارند. بار q_3 را چند سانتی‌متر و در چه جهتی جایه‌جا کنیم تا برآیند نیروهای وارد بر آن از طرف دو بار دیگر صفر شود؟

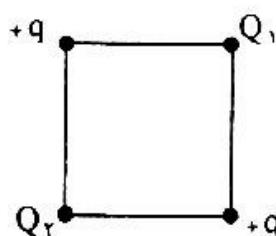

- ۱) به سمت چپ ۹cm
۲) به سمت چپ ۲۶/۵cm
۳) به سمت راست ۲۶/۵cm
۴) به سمت راست ۹cm

-۶۱- دو بار الکتریکی $q_1 = 20\mu C$ و $q_2 = -40\mu C$ در فاصله r از یکدیگر قرار دارند و نیروی 20 نیوتونی به یکدیگر وارد می‌کنند. اگر بار $q_2 = 10\mu C$ در فاصله $\frac{1}{5}r$ از بار q_1 قرار گیرد، اندازه نیرویی که بار q_2 به بار q_1 وارد می‌کند، چند برابر اندازه نیرویی است که بار q_1 به بار q_2 وارد می‌کند؟ ($K = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}$)

- $\frac{1}{125}$ (۱)
 $\frac{125}{1}$ (۲)
 $\frac{1}{2}$ (۳)
 $\frac{1}{8}$ (۴)

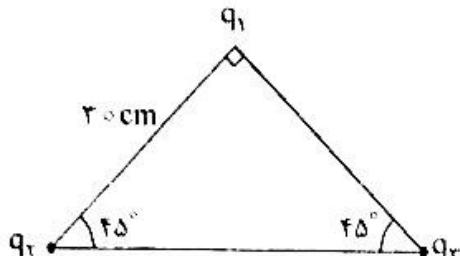
-۶۲- در چهار رأس مربعی بارهای نقطه‌ای مطابق شکل زیر قرار دارند. اگر برآیند نیروهای وارد بر بار Q_1 برابر صفر باشد، کدام گزینه درست است؟

- (۱) بار Q_1 الزاماً منفی است.
(۲) بار Q_2 الزاماً منفی است.
(۳) بارهای Q_1 و Q_2 الزاماً هم‌نامند.
(۴) بارهای Q_1 و Q_2 الزاماً نامند.

۶۳- سه بار نقطه‌ای $C = \mu q_1 = q_2 = q_3 = 10$ در سه رأس مثلث قائم الزاویه مطابق شکل قرار دارند. نیروی وارد بر q_1

چند نیوتون است؟

(۱) $100\sqrt{2}$

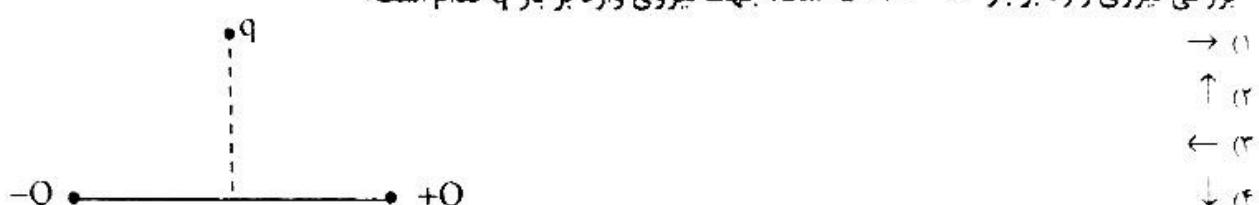
(۲) $10\sqrt{2}$

(۳) 20

(۴) $20\sqrt{2}$

۶۴- طبق شکل، بار $C = 2 \times 10^{-6} C$ به فاصله 30cm از یک دوقطبی کوچک و بر روی عمودمنصف آن قرار دارد.

بزرگی نیروی وارد برابر $N = 5 \times 10^{-6}$ است. جهت نیروی وارد برابر q کدام است؟

۶۵- شش بار مساوی q را در گوشه‌های یک شش‌ضلعی منتظم قرار می‌دهیم. اگر یک بار q' در مرکز این شش‌ضلعی که فاصله آن از هر کدام از بارها r است قرار دهیم، نیروی کل وارد برابر q' برابر ..... می‌باشد و اگر یکی از بارهای q را برداریم، نیروی کل وارد برابر q' برابر ..... می‌شود.

$$(1) \frac{kqq'}{r^2}, \quad (2) \text{صفر}, \quad (3) \frac{5kqq'}{r^2}, \quad (4) \frac{qq'}{r^2}$$

شیوه (۲)

۶۶- شمار موردهای درست چند برابر موارد نادرست است؟

• سومین عنصر گروه ۱۴، فلزی با چهار الکترون ظرفیتی است.

• همه عنصرهای دوره سوم به جز یکی، می‌توانند با دادن یا گرفتن الکترون به آرایش هشتمی پایدار برسند.

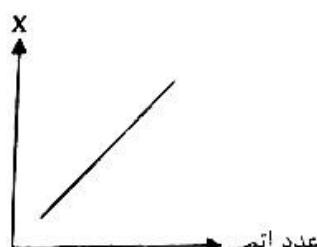
• همه عنصرهای گروه ۱۴ می‌توانند رسانای الکتریسیته باشند.

• با افزایش شمار الکترون‌ها با عدد کواتومی فرعی: $1 = 1$ در فلزهای قلیایی پایدار، خصلت فلزی نیز بیشتر می‌شود.

• همه عنصرهای دسته ۵ در سمت چپ جدول دورهای جای دارند.

(۱) ۲۵، (۲) ۱۵، (۳) ۰، (۴) ۴

۶۷- با توجه به نمودار زیر که مربوط به عنصرهای گروه هفدهم جدول تناوبی است، به جای x چند ویژگی پیشنهاد داده

شده را می‌توان قرار داد؟

• خصلت نافلزی

• دمای لازم برای واکنش با گاز هیدروژن

• تمایل به تشکیل یون هالید

• شمار الکترون‌های ظرفیت

• تعداد لایه‌های الکترونی

• اختلاف شمار زیرلایه‌های با $= 0$ و $= 1$

(۱) ۲، (۲) ۳، (۳) ۴، (۴) ۵

۶۸- کدام یک از عبارت‌های زیر درست است؟

الف: همه فلزها در حالت‌های گلی رفتارهای مشابهی دارند و تفاوت‌های قابل توجهی بین آن‌ها وجود ندارد.

ب: اتم اغلب فلزهای اصلی با تشکیل کانیون به آرایش پایدار گاز نجیب می‌رسند.

پ: بیشتر عنصر جدول دوره‌ای، رسانایی گرمایی و الکتریکی بالایی دارند و چکش خوار هستند.

ت: عناصر گروه چهاردهم جدول دوره‌ای مانند عناصر دسته ۵ جدول دوره‌ای، رسانای الکتریکی هستند.

(۱) «الف» - «ب»   (۲) «ب» - «پ»   (۳) «ب» - «ت»   (۴) «ب» - «ت»

۶۹- شمار عنصرهای موجود در دوره چهارم با زیرلایه $2p$ کاملاً پر، چند برابر شمار عنصر همین دوره با زیرلایه $2d$ کاملاً پر است؟

(۱) ۱,۵   (۲) ۰,۷۵   (۳) ۰,۶   (۴) ۲,۲۵

۷۰- متن کدام مورد نادرست است؟

(۱) رشد و گسترش تمدن بشری در گروه کشف و شناخت مواد جدید است.

(۲) گرما دادن به مواد و افزودن آن‌ها به یکدیگر سبب تغییر و گاهی بهبود خواص مواد می‌شود.

(۳) پیشرفت صنعت الکترونیک بر اجزایی مبتنی است که از موادی به نام نیمه‌رساناهای ساخته می‌شود.

(۴) کشف و درک خواص یک عنصر جدید پرچم‌دار توسعه فناوری است.

۷۱- با توجه به عنصر F - $_{14}E$ - $_{19}B$ - $_{25}D$ - $_{28}A$ - $_{13}C$ چند مورد نادرست است؟

- عنصر D همواره با عنصر دسته p ترکیب‌های مولکولی تشکیل می‌دهد.

- نسبت تعداد عنصر فلزی به نافلزی $\frac{1}{2}$ است.

- بیش از ۶۸% عنصر داده شده، رسانای جریان الکتریسیته هستند.

- شعاع اتمی عنصر A از عنصر B بیشتر است.

(۱) ۱,۱   (۲) ۰,۲   (۳) ۰,۳   (۴) ۰,۴

۷۲- مقایسه نوشته شده در کدام موارد زیر درست است؟

الف: تفاصل به از دست دادن الکترون: $Mg < Ca < Sr < Al$

ب: شعاع اتمی: $S < B < N$

پ: شمار زیرلایه پر از الکترون: $Zn < Cu < K < Z$

ت: فعالیت شیمیایی: $P < S < Cl < Br$

(۱) «الف» - «ب»   (۲) «الف» - «ب»   (۳) «ب» - «ت»   (۴) «ب» - «ت»

۷۳- اگر آرایش الکترونی بیرونی ترین زیرلایه یون‌های تک‌اتمی X^{2-} و Y^{2+} و Z^{1+} به ترتیب به $2p^6$ و $2d^{10}$ و

$3p^6$ ختم شود، کدام مطلب درباره آن‌ها نادرست است؟

(۱) عنصر X و Y هردو در دسته p قرار دارند.

(۲) تعداد الکترون‌های ظرفیت یکی از این عنصر عددی زوج است.

(۳) در جدول دوره‌ای عنصرها بین عنصر X و Z سه فلز وجود دارد.

(۴) شعاع اتمی عنصر Z از شعاع اتمی عنصر X کوچک‌تر و از شعاع اتمی عنصر Y بزرگ‌تر است.

۷۴- دسته هریک از عنصری که در زیر شرح داده شده در کدام گزینه به درستی آمده است؟

• عنصری از دوره سوم که شمار الکترون‌های موجود در زیرلایه‌های ۶ و آن، برابر شمار الکترون‌های لایه آخر آن است.

• عنصری با عدد جرمی ۷۲ که اختلاف الکترون‌ها و نوترون‌های اتم آن برابر ۸ است.

• عنصری از دوره چهارم که مجموع ۱۱ و ۱ الکترون‌های دورترین زیرلایه آن نسبت به هسته برابر ۴ است.

• عنصری از دوره چهارم که نافلز - شبهفلز - فلز - شبهفلز - نافلز

(۱) فلز - نافلز - فلز   (۲) نافلز - شبهفلز - فلز   (۳) نافلز - شبهفلز   (۴) فلز - شبهفلز - نافلز

۷۵ - هرگاه در آرایش الکترونی کاتیون M^{3+} پنج الکترون با $= 2 = 1$ مشاهده شود، چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟

- عنصر M می‌تواند یکی از دو اتم کروم ($_{24}Cr$) یا منگنز ($_{25}Mn$) باشد.

- در بیرونی ترین لایه این کاتیون کمتر از ده الکترون وجود دارد.

- این کاتیون می‌تواند دارای ۲۲ نوترون باشد. ازون و فرا اکتیو

- عنصر M می‌تواند دارای دو اکسید طبیعی M_2O_3 باشد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷۶ - چند مورد از داده‌های جدول زیر، درباره مواد داده شده، نادرست است؟

شکل	رفتار شیمیایی	رسانایی الکتریکی	سطح صیقلی	ماده
	اشتراک و گرفتن الکترون	دارد	ندارد	کربن
	اشتراک الکترون	دارد	دارد	ژرمانیم
	از دست دادن الکترون	دارد	دارد	سوب
	اشتراک و گرفتن الکترون	دارد	ندارد	فسفر
	از دست دادن الکترون	دارد	دارد	منیزیم

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۱ (۱)

۷۷ - روند تغییرات کدام گزینه با افزایش عدد اتمی با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) مجموع اعداد کواتومی فرعی الکترون‌های اخرين لایه عناصر گروه ۱۷

- (۲) نیروی جاذبه هسته بر الکترون‌های ظرفیت در عناصر دوره سوم جدول تناوبی

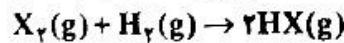
- (۳) خصلت فلزی عناصر گروه چهاردهم جدول تناوبی

- (۴) تعداد الکترون ظرفیت در عناصر دوره سوم جدول تناوبی

۷۸ - در شرایط بهینه، همراه با مصرف $6/25$ گرم از هالوژن X_2 در واکنش زیر، 3×10^{22} مولکول HX تولید شده

است. در کدام گزینه دمای واکنش به درستی نوشته شده است؟

(جرم مولی: $F = ۱۹$, $Cl = ۳۵/۵$, $Br = ۸۰$, $I = ۱۲۷ g \cdot mol^{-1}$)

۴۰۵°C (۴)

۲۰۰°C (۳)

۲۵°C (۲)

-۲۰۰°C (۱)

۷۹ - کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در تولید چراغ‌های جلوی خودروها، از عناصر گروهی استفاده می‌شود که در آخرین زیرلایه الکترونی خود ۵ الکترون دارند.

- (۲) فلز قلیابی خاکی که در دمای اتاق سخت‌تر از فلزهای هم‌گروه خود به کاتیون تبدیل می‌شود، با چهار نافلز هم‌دوره است.

- (۳) مجموع اعداد کواتومی فرعی و اصلی اخرين زیرلایه یون نخستین فلز واسطه، برابر تعداد زیرلایه‌های دارای الکترون در یون آن است.

- (۴) عنصری که اختلاف عدد اتمی آن با عنصر بالایی هم‌گروه خود، برابر ۸ است می‌تواند فلز، شبهمفلز و یا نافلز باشد.

۸۰ - دو عنصر A و B در دوره سوم جدول تناوبی قرار دارند. اگر عنصر A برای پایدار شدن آنیون و عنصر B برای پایدار شدن کاتیون تشکیل دهنند، چند عبارت همواره درست است؟

- عنصر B در دسته ۸ جدول تناوبی قرار دارد.

- واکنش یذیری عنصر A از عنصر بعد از آن کمتر می‌باشد.

- عنصر B با تشکیل کاتیون به آرایش الکترونی گاز نجیب هم‌دوره آن می‌رسد.

- شعاع اتمی عنصر A از شعاع اتمی عنصر B کمتر است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

شیمی (۲)

صفحه ۱۳

- ۸۱- جدول زیر شعاع اتمی برخی از عنصرها را با یکای پیکومتر (pm) نشان می‌دهد. با توجه به روند تغییرات شعاع اتمی در گروه‌ها و دوره‌های جدول دوره‌ای به ترتیب از راست به چپ به جای a، b کدام عددها می‌توانند جای گیرند؟

دوره \ گروه	۱۳	۱۴	۱۵	
n = 2	.....	77	a	
n = 3	b	.....	110	
	۱۰۳ - ۸۱ (۴)	۱۴۳ - ۸۱ (۳)	۱۰۳ - ۷۴ (۲)	۱۴۳ - ۷۴ (۱)

- ۸۲- با توجه به جدول زیر که به بخشی از جدول تناوبی مربوط است، چند مورد از مطالع نوشته شده درست است؟

دوره \ گروه	۱	۲	.....	۱۶	۱۷
۲		A	.....	B	C
۳			.....	D	
۴	F	G	.....		H

الف: خصلت فلزی F از G بیشتر است.

ب: در میان عنصرهای مشخص شده، C کمترین شعاع اتمی را دارد.

پ: تمایل B در گرفتن الکترون بیشتر از D است.

ت: واکنش شیمیایی میان G و D از واکنش میان F و C شدیدتر است.

۱ (۴)

۴ (۳)

۲ (۲)

۳ (۱)

- ۸۳- با توجه به جدول زیر که قسمتی از جدول تناوبی است، کدام عبارت فادرست است؟

دوره \ گروه	۱۵	۱۶	۱۷
۲		C	D
۳	A	E	H
۴	B	I	G

۱) عنصر D در دمای اتاق به سرعت با گاز هیدروژن واکنش می‌دهد.

۲) اختلاف شعاع اتمی E و H کمتر از اختلاف شعاع اتمی دو عنصر X و Y است.

۳) در دمای اتاق نیروی جاذبه بین مولکولی در عنصر H از عنصرهای A و E بیشتر است.

۴) آرایش الکترونی یون پایدار نخستین عنصر واسطه هم دوره B، مانند آرایش کاتیون در $Ti(SO_4)_2$ است. ($_{22}Ti$)

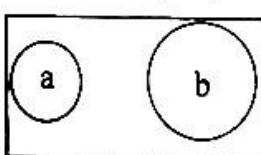
- ۸۴- کدام یک از ویژگی‌های زیر به نخستین عنصری که در گروه فلزهای قلیایی خاکی، سه لایه الکترونی بُر دارد مربوط است؟

۱) می‌تواند کاتیونی با آرایش الکترونی: $[Ne]2s^2 3p^6$ تولید کند.

۲) فعالیت شیمیایی کمتری نسبت به ^{12}Mg دارد.

۳) تفاوت عدد اتمی آن با عدد اتمی نخستین نافلز جامد دوره سوم، برابر با ۲۳ است.

۴) اگر شعاع اتمی فلز قلیایی هم دوره آن را با شکل (a) نمایش دهیم، شعاع اتمی عنصر مورد نظر، شکل (b) خواهد بود.

- ۸۵ عبارت زیر در مورد یکی از عناصر جدول دوره‌ای است. کدام گزینه در مورد آن عنصر درست است؟
عنصری که تعداد زیرلایه‌های اشغال شده از الکترون در آن برابر شمار الکترون‌های ظرفیت سومین عنصر دسته I در جدول تناوبی است و تعداد الکترون‌های آخرین زیرلایه آن با مجموع ارقام عدد اتمی اولین شبه‌فلز گروه چهاردهم برابر است.

۱) نافلزی حامد است که در واکنش‌های شیمیایی تمایل به گرفتن یا اشتراک گذاشتن الکترون دارد

۲) نافلزی است که فرمول ترکیب هیدروژن دار آن به صورت H_2X است.

۳) گازی زردرنگ بوده که در دمای اندیشه ارامی با گاز هیدروژن واکنش می‌دهد.

۴) فلزی اصلی است که با تشکیل یون پایدار به آرایش گاز تجیب بیش از خود می‌رسد

- ۸۶ عنصری در گروه ۱۴ جدول تناوبی، هم دوره عنصری است که آرایش الکترونی یون پایدار (X^{2+}) آن به صورت

$[Ar]2d^3$ می‌باشد. کدام موارد درباره این عنصر درست است؟

الف: رسانایی الکتریکی این عنصر از رسانایی الکتریکی عنصر Li کمتر است.

ب: سطح آن درخشان است و تمایل آن در به اشتراک گذاشتن الکترون از نافلزهای این دوره کمتر است.

پ: بیشتر خواص فیزیکی آن شبیه عنصری در دوره ۴ است که تعداد الکترون‌های زیرلایه با $= 2 = 1$ آن برابر الکترون‌های با $= 0 = 1$ است.

ت: هالوژن هم دوره آن در دمای بالاتر از $400^\circ C$ با گاز هیدروژن واکنش می‌دهد.

۱) «الف» - «ت»   ۲) «الف» - «پ»   ۳) «الف» - «ب» - «ب»   ۴) «ب» - «پ»

- ۸۷ در کدام گزینه عنصر مورد نظر به درستی معروفی شده است؟

۱) عنصری هم‌گروه با B ه و هم دوره با Ca : Sc

۲) عنصر واسطه‌ای با دو زیرلایه نیمه پر: Cr

۳) عنصر واسطه‌ای که کاتیون M^{2+} آن دارای ۸ الکترون با $= 2 = 1$ است: Cu

۴) فلزی که جلای نقره‌ای آن در مجاورت هوا به سرعت از بین می‌رود: Be

- ۸۸ چند مورد از موارد زیر، درباره عنصرهای جدول تناوبی همواره درست است؟

الف: اگر X نافلزی از دسته S باشد، در گروه آن، فلز و نافلز وجود دارد.

ب: اگر A فلزی واسطه باشد، عنصر قبل و بعد هم دوره آن، فلز است.

پ: اگر Z یک فلز از دسته S باشد، در گروه آن حداقل ۶ فلز وجود دارد.

ت: اگر Y عنصری نافلز و جامد باشد، از فلز الکترون می‌گیرد و با نافلز الکترون به اشتراک می‌گذارد.

۱) ۳   ۲) ۲   ۳) ۱   ۴) ۲

- ۸۹ چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف: عنصرها در جدول تناوبی براساس بنیادی ترین ویژگی آن‌ها یعنی عدد اتمی (A) چیزی شده‌اند.

ب: عنصرهای جدول تناوبی براساس تشابه در آرایش لایه ظرفیت در سه دسته فلز، نافلز و شبه‌فلز قرار گرفته‌اند.

پ: برخلاف موادمعدنی و سوخت‌های فسیلی، میزان تولید یا مصرف فلزها در جهان با گذشت زمان کاهش یافته است.

ت: تکرار دوره‌ای خواص شیمیایی عنصرها، قانون دوره‌ای عنصرها نامیده می‌شود.

۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴

- ۹۰ نمودار زیر مربوط به رسانایی الکتریکی سه عنصر متواتی بر حسب افزایش عدد اتمی در دوره سوم جدول تناوبی است. روند تغییرات در چند مورد از ویژگی‌های زیر درباره این عناصر بر عکس نمودار است؟

• تعداد الکترون‌های ظرفیت

• تعداد لایه‌های الکترونی اشغال شده

• تمایل برای گرفتن الکترون در واکنش‌های شیمیایی

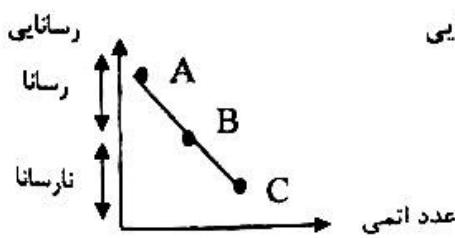
• تعداد الکترون مبادله شده یا به اشتراک گذاشته شده در واکنش شیمیایی

۱) ۱

۲) ۲

۳) ۳

۴) ۴

- ۹۱- تمام پدیده‌های زیر می‌توانند به علت حرکات محوری در سیاره زمین ایجاد شده باشند: به جز:

- (۱) دوره‌های طولانی مدت خشکسالی
- (۲) بروز عصرهای یخبندان شدید
- (۳) نوسان درجه حرارت سطحی
- (۴) چرخش وضعی پادساعتگرد

- ۹۲- عنصر پرتوزایی در یک نمونه سنگ گرانیتی به $\frac{1}{32}$ رسیده، چند مرحله واپاشی را طی کرده است؟

- (۱) ۴
- (۲) ۳
- (۳) ۲
- (۴) ۱

- ۹۳- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف: همزمان با فراوانی دایناسورها، اولین پرنده‌گان ظهرور یافته‌ند.

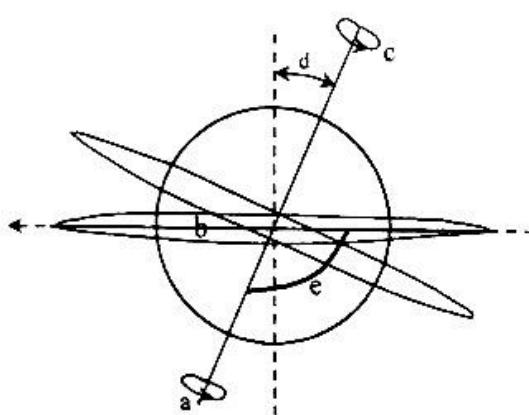
ب: پس از انقراض گروهی در دوره کرتاسه، فراوانی پستانداران انجام شد.

پ: ظهرور ماهی‌ها همانند ظهرور خزندگان در دوران پالئوزوییک بوده است.

ت: طولانی‌ترین زمان زمین‌شناسی متعلق به پرکامبرین است. آریون وی‌ای‌دی

- (۱) ۱
- (۲) ۲
- (۳) ۳
- (۴) ۴

- ۹۴- کدام مورد در شکل زیر، انحراف محور زمین را نمایش می‌دهد؟

a (۱)

b (۲)

c (۳)

d (۴)

- ۹۵- در فرآیند طولانی تکوین زمین، مقدمه تشکیل ذرات تغیریبی رسوی کدام مورد زیر بوده است؟

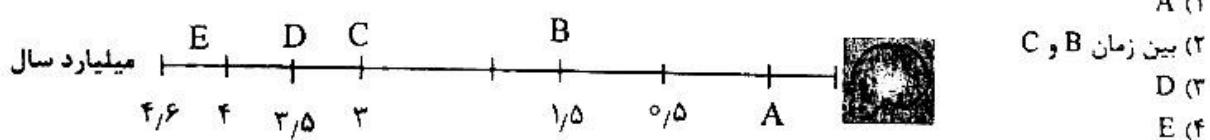
۱) اکسیژن حاصل از هوکره

۲) فرسایش حاصل از جرخه آب

۳) تخریب ناشی از فعالیت آتش‌شان

۴) شکستن سنگها ناشی از حرکت ورقه‌ها

- ۹۶- در نمودار زمانی زیر تشکیل قمر ماه، متعلق به کدام یک از حروف است؟

A (۱)

۲) بین زمان B و C

D (۳)

E (۴)

- ۹۷- چه عواملی باعث ایجاد فصل‌های زمستان و تابستان هستند؟

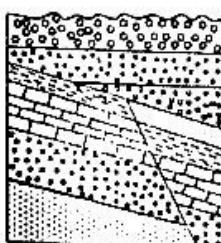
۱) حرکت انتقالی زمین و ثابت بودن انحراف محور

۲) گردش زمین و تغییر مقدار انحراف محور

۳) حرکت‌های وضعی و انتقالی زمین

۴) تغییر سرعت چرخش زمین در فضای

- ۹۸- در شکل زیر چند مرحله ناپیوستگی اتفاق افتاده است؟

۱) ۱

۲) ۲

۳) ۳

۴) ۴

۹۹- مقدمه تشکیل سیارگ‌ها، کدام مورد بوده است؟

- (۲) گرمای شدید اولیه
 (۴) تمرکز ذرات سادی

- (۱) تابش پس زمانه‌ای کیهان
 (۳) تھصعت کدرولی

۱۰۰- کدام گزینه در مورد فسیل جاندار در شکل مقابل، درست است؟

- (۱) ظهور آن در دوران سنوروبیک بوده است
 (۲) دارای بدنه متشکل از سه قسمت بوده‌اند.
 (۳) حدود ۶۵ میلیون سال قبل منف慨 شدند.
 (۴) در اواسط دوران بالتوزویک، ظاهر شدند.

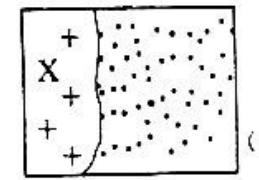
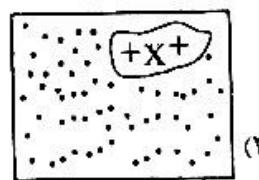
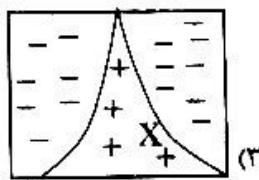
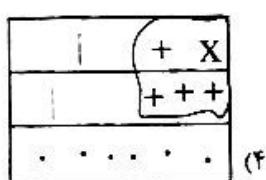
۱۰۱- کدام عبارت زیر با مفهوم کهکشان‌ها، مقایسه دارد؟

- (۱) کهکشان راه شیری از بالا ماریچی شکل و از بهلو شبیه عدسی محدب است.
 (۲) اندازه‌گیری‌های نجومی نشان داده که در حال دور شدن از یکدیگر هستند.
 (۳) به عنت نیروی گرانش متقابل، خورشید بر لبه یکی از بازوی‌های کهکشان راه شیری قرار گرفته است.
 (۴) نوار مهمندی که در شب‌های صاف، بدون غبار، گازها و آلودگی می‌توان رصد کرد.

۱۰۲- کدام عبارت زیر نادرست است؟

- (۱) بعد از مهانگ، جهان شروع به سرد شدن و توسعه به اطراف کرده است.
 (۲) جهان از نقطه‌ای بسیار کوچک، داغ و رقیق در $13/8$ میلیارد سال قبل آغاز شده است.
 (۳) بعد از بیان گسترش اولیه، هسته‌های اتمی که در دریایی از الکترون شناور بودند ماده بلاسما را ایجاد کردند.
 (۴) واحدهای اصلی تشکیل‌دهنده ماده، ذرات بنیادی هستند که علی‌گرد این ذرات باعث شکل‌گیری جهان شده است.

۱۰۳- در کدام گزینه قدمت $\times$ از بقیه بیشتر است؟

۱۰۴- چند مورد خطأ در جدول زیر مربوط به عناصر پرتوزا، وجود دارد؟

عنصر پرتوزا	عنصر پایدار	نیم عمر (تقریبی)
کربن ۱۴	کربن ۱۲	۵۷۳۰ سال
۴۰	پتاسیم	۱/۳ میلیارد سال
۲۰۷	سرب	۴/۵ میلیارد سال

۴ (۱)

۲ (۲)

۲ (۳)

۱ (۴)

۱۰۵- کدام عبارت زیر در مورد استریوماتولیت‌ها درست نمی‌باشد؟

- (۱) از گروه سیانوباكتری‌ها بودند.

- (۲) مقدمه ظهور برسلولی‌ها به حساب می‌آیند.

- (۳) به فراوانی در دریاهای عمیق زندگی می‌کردند.

- (۴) قدیمی‌ترین نمونه فسیلی از آن در گرینلند یافت شده است.

@sanjesheducationgroup

@sanjeshserv

کانال‌های ارتباطی:

دانلود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمایشی آزمون

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

فرهنگ
محله آموزشی فرهنگی

حاج
سنت

سازمان آموزشی شهر

شریعت تاریخ خدمات آموزشی اداره کل
سازمان سنجش آموزش کسر

زبان‌آموز

خدماتی!
بزرگ

آزمون

کانون
فرهنگی
آموزش
قلم چا

آزمودهای سوابق
کاح

join us ...

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش یازدهم - مرحله اول (۱۴۰۳ / ۰۷ / ۲۷)

علوم تجربی (یازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

@sanjesheducationgroup

@sanjeshserv

کanal‌های ارتباطی:

سنجش
یازدهم

ریاضی (۲)

.۱ گزینه ۴ درست است.

اگر $a = 3$ باشد که دو نیم خط موازی هستند و تلاقی ندارند.

اگر $a \neq 3$ باشد، نقطه تلاقی دو خط $y = ax - 4$, $y = 3x + a - 2$ از حل دستگاه زیر به دست می‌آید:

$$\begin{cases} y = 3x + a - 2 \\ y = ax - 4 \end{cases} \Rightarrow M = \left(\frac{a+2}{a-3}, \frac{a^2+2a}{a-3} - 4 \right)$$

اما اگر M در دامنه مشترک دو نیم خط نباشد، آنگاه دو نیم خط تلاقی ندارند:

$$\frac{a+2}{a-3} \leq 2 \Rightarrow \frac{a+2}{a-3} - 2 \leq 0 \Rightarrow \frac{a-4}{a-3} \leq 0 \Rightarrow a < 4 \quad \text{یا} \quad a \geq 4$$

بنابراین برای $a \in (-\infty, 4] \cup [4, +\infty)$ نقطه تلاقی وجود ندارد.

(ریاضی (۲) - فصل ۱، هندسه تحلیلی)

.۲ گزینه ۴ درست است.

برای اینکه $A(-2, 1)$ بالاتر از L باشد، داریم:

$$-2a + 3 < 1 \Rightarrow -2a < -2 \Rightarrow a > 1 \quad *$$

و برای اینکه $B(3, -4)$ پایین‌تر از L باشد، داریم:

$$3a + 3 > -4 \Rightarrow a > -\frac{7}{3} \quad **$$

اشتراک $a > 1$, $a > -\frac{7}{3}$ است.

(ریاضی (۲) - فصل ۱، هندسه تحلیلی)

.۳ گزینه ۳ درست است.

نقطه $A(2, -4)$ در هر دو خط صدق می‌کند:

$$\begin{cases} -4a = 6 + 6 \\ -4 = 2a + b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -3 \\ b = 2 \end{cases}$$

پس خطها ۲ هستند. این خطها محور طولی را در $C(-2, 0)$, $B(\frac{2}{3}, 0)$, $y = -3x + 6$, $y = -3x + 2$ قطع می‌کنند.

پس باید مساحت مثلث ABC را حساب کنیم. قاعده این مثلث $|BC| = 2 + \frac{2}{3} = \frac{8}{3}$ و ارتفاع آن ۴ است.

$$S = \frac{1}{2} \left(\frac{2}{3} + 2 \right) \times 4 = \frac{16}{3}$$

(ریاضی (۲) - فصل ۱، هندسه تحلیلی)

.۴ گزینه ۱ درست است.

برای اینکه AB محور طولها را قطع کند، باید $y_A < y_B$ باشد:

$$(n+3)(n-2) < 0 \Rightarrow -3 < n < 2 \quad *$$

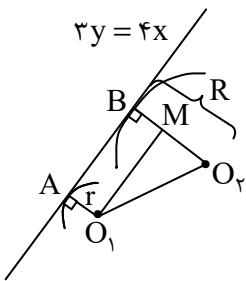
و برای اینکه محور عرض را هم قطع کند، باید $x_A < x_B$ باشد:

$$(2m-1)(m-2) < 0 \Rightarrow \frac{1}{2} < m < 2 \quad **$$

$$-\frac{5}{2} < m+n < 4$$

با جمع * و ** داریم:

(ریاضی (۲) - فصل ۱، هندسه تحلیلی)

۵. گزینه ۴ درست است.

یک شکل مناسب رسم می کنیم.

مشخص است که $|AB| = |O_1M|$ است و در مثلث قائم الزاویه O_1MO_2 داریم:

$$O_1M = \sqrt{O_1O_2^2 - (R - r)^2}, \quad O_1O_2^2 = 3^2 + 1^2 = 10$$

$$r = \frac{|3 - 4|}{\sqrt{9 + 16}} = \frac{1}{5}, \quad R = \frac{|6 - 16|}{\sqrt{9 + 16}} = \frac{10}{5} = 2$$

$$\Rightarrow |AB| = |O_1M| = \sqrt{10 - (1/8)^2} = \sqrt{6/76}$$

(ریاضی (۲) - فصل ۱، هندسه تحلیلی)

۶. گزینه ۴ درست است.

دو خط موازی هستند؛ بنابراین:

$$= \frac{7}{\sqrt{(2 - \sqrt{3})^2 + (2 + \sqrt{3})^2}} = \frac{7}{\sqrt{7 - 4\sqrt{3} + 7 + 4\sqrt{3}}} = \frac{7}{\sqrt{14}} = \sqrt{\frac{7}{2}} = \sqrt{3/5}$$

(ریاضی (۲) - فصل ۱، هندسه تحلیلی)

۷. گزینه ۱ درست است.

اولاً باید AB بر $y = ax - 1$ عمود باشد:

$$a\left(\frac{b-3}{2}\right) = -1 \Rightarrow 3a - ab = 2 \quad *$$

دوماً باید نقطه $M(3, \frac{b+3}{2})$ روی خط $1 - ax = y$ قرار داشته باشد:

$$\frac{b+3}{2} = 3a - 1 \Rightarrow b = 6a - 5 \quad **$$

از * و ** داریم:

$$\begin{cases} a(3-b) = 2 \\ b = 6a - 5 \end{cases} \Rightarrow a(8-6a) = 2 \Rightarrow 3a^2 - 4a + 1 = 0 \Rightarrow a_1 + a_2 = \frac{4}{3}$$

ولی داریم:

$$b_1 + b_2 = 6(a_1 + a_2) - 10 = 8 - 10 = -2$$

(ریاضی (۲) - فصل ۱، هندسه تحلیلی)

۸. گزینه ۳ درست است.

شیب خطهایی که اضلاع مثلث بر آنها واقع‌اند، برابر است با:

$$m_{AB} = \frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{a+1}{1-a}, m_{AC} = \frac{2a-4}{3-a}, m_{BC} = \frac{a-5}{2}$$

برای اینکه مثلث قائم‌الزاویه باشد، سه حالت داریم:

$$\begin{aligned} 1) m_{AB} \times m_{AC} &= -1 \Rightarrow \frac{2(a+1)(a-2)}{(a-1)(a-3)} = -1 \Rightarrow 2(a^2 - a - 2) + a^2 - 4a + 3 = 0 \\ &\Rightarrow 3a^2 - 6a - 1 = 0 \Rightarrow a_1 + a_2 = 2 \end{aligned}$$

$$2) m_{AC} \times m_{BC} = \frac{2(a-2)(a-5)}{(3-a)2} = -1 \Rightarrow (2a^2 - 7a + 10) + 3 - a = 0$$

$$\Rightarrow a^2 - 8a + 13 = 0 \Rightarrow a_1 + a_2 = 8$$

$$3) m_{AB} \times m_{BC} = \left(\frac{a+1}{1-a}\right)\left(\frac{a-5}{2}\right) = -1 \Rightarrow a^2 - 4a - 5 = 2a - 2$$

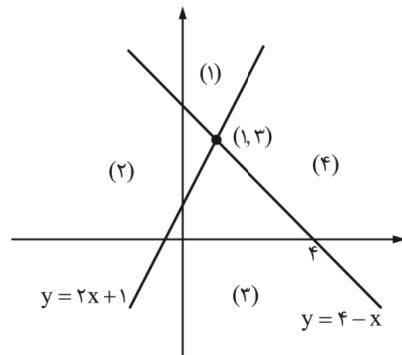
$$\Rightarrow a^2 - 6a - 3 = 0 \Rightarrow a_3 + a_4 = 6$$

پس مجموع همه مقادیر a برابر ۱۶ است.

(ریاضی ۲) - فصل ۱، هندسه تحلیلی

گزینه ۲ درست است. ۹

این خطها چنین هستند و از (۱, ۳) عبور می‌کنند:

برای اینکه خطی فقط از دو تا از این نواحی بگذرد دو حالت رخ می‌دهد:

الف: باید با یکی از این خطها موازی باشد، پس ۲ یا $a = -1$

ب: از نقطه (۱, ۳) بگذرد، که $a = 0$ است.

(ریاضی ۲) - فصل ۱، هندسه تحلیلی

گزینه ۲ درست است. ۱۰

نیمسازهای داخلی همسرونده‌اند، یعنی از یک نقطه می‌گذرند. بنابراین:

$$\begin{cases} y + 3x = 5 \\ y = ax + 4 \\ y = x + b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 5 - 3x = ax + 4 \Rightarrow (a + 3)x = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{a + 3} \\ y = x + b \end{cases}$$

با قرار دادن $y = 5 - \frac{3}{a + 3}$ ، $x = \frac{1}{a + 3}$ داریم:

$$5 - \frac{3}{a + 3} = \frac{1}{a + 3} + b \Rightarrow \frac{4}{a + 3} = 5 - b$$

با طرفین وسطین داریم:

$$-4 = (a + 3)(b - 5) = ab - 5a + 3b - 15 \Rightarrow ab - 5a + 3b = 11$$

(ریاضی ۲) - فصل ۱، هندسه تحلیلی

گزینه ۱ درست است. ۱۱

$$\begin{cases} \alpha + \beta = \alpha^2 + \beta^2 - 8 \\ \alpha\beta = -\alpha - \beta - 2\alpha\beta \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} S = S^2 - 2P - 8 \\ P = -S - 2P \Rightarrow S = -3P \end{cases}$$

$$\Rightarrow -3P = 9P^2 - 2P - 8 \Rightarrow 9P^2 + P - 8 = 0 \Rightarrow \begin{cases} P = -1 \Rightarrow S = 3 \\ P = \frac{8}{9} \Rightarrow S = -\frac{8}{3} \end{cases}$$

چون ریشه‌ها مختلف‌العامتاند، بنابراین $P < 0$ است.

$$\alpha^2 + \beta^2 = S^2 - 2PS = 27 - 2(-1)(3) = 27 + 6 = 33$$

(ریاضی ۲) - فصل ۱، روابط بین ریشه‌ها

۱۲. گزینه ۲ درست است.

مجموع ریشه‌های حقیقی این معادله صفر است.

$$a+2=0 \Rightarrow a=-2$$

$$\text{معادله } x^4 + x^2 - 2 = 0 \xrightarrow{x^2=t} t^2 + t - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} t = 1 \\ t = -2 \end{cases} \Rightarrow x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1$$

بنابراین ریشه بزرگ‌تر برابر ۱ است.

(ریاضی ۲) - فصل ۱، تغییر متغیر

۱۳. گزینه ۲ درست است.

$$\frac{a+1}{-\frac{a-1}{2(a-1)}} = \frac{1}{2} \Rightarrow a+1 = (a-1)^2 \Rightarrow a^2 - 2a + 1 = a+1 \Rightarrow a^2 - 3a = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ a = 3 \end{cases}$$

سهمی محور عرض‌ها در $c = a^2$ قطع می‌کند؛ بنابراین ۰ یا ۹ جواب سؤال است.

۱۴. گزینه ۴ درست است.

در واقع بیشترین مقدار تابع $\left(\frac{1}{2}x+6\right)(10-x)$ خواسته مسئله است.

$$S = \frac{(10-x)(x+12)}{2}$$

$$x+12=10-x \Rightarrow x=-1$$

مساحت $\max$ برابر است با:

$$S = \frac{11 \times 11}{2} = \frac{121}{2} = 60.5$$

(ریاضی ۲) - فصل ۱، مراکزیم سهمی

۱۵. گزینه ۱ درست است.

$$\Delta = \left(\frac{a+2}{a-3}\right)^2 - 4 > 0 \Rightarrow \left|\frac{a+2}{a-3}\right| > 2 \xrightarrow{a \neq 3} |a+2| > |2a-6|$$

$$\Rightarrow (a+2+2a-6)(a+2-2a+6) > 0 \Rightarrow (3a-4)(8-a) > 0 \Rightarrow a \in \left(\frac{4}{3}, 8\right) \quad (1)$$

$$P > 0 \Rightarrow \frac{1}{a^2} > 0 \Rightarrow a \neq 0 \quad (2)$$

$$S < 0 \Rightarrow \frac{a+2}{a(a-3)} < 0$$

a	-2	0	3
S	-	+	+

$$S < 0 \Rightarrow a \in (-\infty, -2) \cup (0, 3) \quad (3)$$

$$(1) \cap (2) \cap (3) : a \in \left(\frac{4}{3}, 3\right)$$

در بازه به دست آمده فقط یک مقدار طبیعی $a = 2$ مشاهده می‌شود.

(ریاضی ۲) - فصل ۱، علامت ریشه‌ها

۱۶. گزینه ۴ درست است.

اولاً $x = 2$ بین صفرهای تابع قرار دارد، پس:

$$f(2) > 0 \Rightarrow 4a + 2b + c > 0 \Rightarrow 2b + c > -4a$$

و چون دهانه سهمی روبه پایین است، پس $a < 0$ است. پس:

$$2b + c > -4a > 0$$

از طرفی خط تقارن سهمی قبل از $x = 2$ است.

$$-\frac{b}{2a} < 2 \xrightarrow[a < 0]{\times(-2a)} b < -4a$$

از طرفی $\Delta, b, c > 0$ هستند، بنابراین هر سه رابطه داده شده صحیح خواهد بود.

(ریاضی (۲) - فصل ۱، سهمی)

۱۷. گزینه ۳ درست است.

$$x = \sqrt[3]{1 - \sqrt{2}} \Rightarrow x^3 = 1 - \sqrt{2} \Rightarrow \sqrt{2} = 1 - x^3$$

$$\Rightarrow 2 = 1 - 2x^3 + x^6 \Rightarrow x^6 - 2x^3 - 1 = 0$$

(ریاضی (۲) - فصل ۱، معادله درجه ۶ دو محدودی)

۱۸. گزینه ۲ درست است.

$$x^r = t \Rightarrow rt^r - t - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} t = \frac{1 + \sqrt{17}}{4} > 0 \\ t = \frac{1 - \sqrt{17}}{4} < 0 \end{cases}$$

$$x^r = \frac{1 + \sqrt{17}}{4} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{\sqrt{1 + \sqrt{17}}}{2} \\ x_2 = \frac{-\sqrt{1 + \sqrt{17}}}{2} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} S = 0 \\ P = -\frac{1 + \sqrt{17}}{4} \end{cases}$$

$$P^r S + P^r = \frac{1 + 17 + 2\sqrt{17}}{16} = \frac{9 + \sqrt{17}}{8}$$

(ریاضی (۲) - فصل ۱، تغییر متغیر در معادله)

۱۹. گزینه ۱ درست است.

$$\frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = 2 \Rightarrow \sqrt{1 + 4m} = 2 \Rightarrow 1 + 4m = 4 \Rightarrow 4m = 3$$

$$g(x) = 0 \Rightarrow -x^r + x + 12 = 0 \Rightarrow P = -12$$

(ریاضی (۲) - فصل ۱، صفرهای تابع)

۲۰. گزینه ۴ درست است.

$$x^r - 3x - 1 = 0 \Rightarrow x^r = 3x + 1 \Rightarrow x^r = 9x^2 + 6x + 1$$

$$\Rightarrow x^r = 9(3x + 1) + 6x + 1 = 33x + 10 \Rightarrow A + B = 43$$

(ریاضی (۲) - فصل ۱، معادله درجه دوم)

زیست‌شناسی (۲)

۲۱. گزینه ۳ درست است.

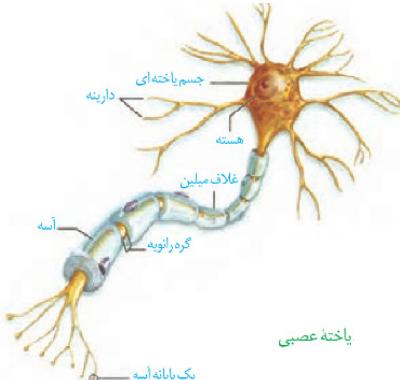
درصورتی که عملکرد سد خونی - مغزی با اختلال مواجه شود، مواد مختلف و میکروبها از آن عبور کرده و در عملکرد نورون‌های مغز اختلال ایجاد می‌شود؛ درنتیجه نوار مغزی متفاوتی ثبت می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) نوار مغزی، جریان الکتریکی ثبت شده باخته‌های عصبی مغز است. گیرنده‌های شنوایی از باخته‌های عصبی نیستند.
- ۲) نوار مغزی، فعالیت نورون‌ها را بررسی می‌کند. در حالی که فراوان‌ترین باخته‌های بافت عصبی، باخته‌های پشتیبان هستند.
- ۳) نورون‌هایی که در انعکاس عقب‌کشیدن دست نقش دارند، بخشی از دستگاه عصبی محیطی یا دستگاه عصبی مرکزی در نخاع هستند؛ نوار مغزی، فعالیت الکتریکی نورون‌های مغز را ثبت می‌کند.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۱، ۲، ۱۰ و ۱۶)

۲۲. گزینه ۲ درست است.

گروهی از باخته‌های پشتیبان، در حفظ هم‌ایستایی مایع اطراف نورون‌ها (حفظ مقدار طبیعی یون‌ها) نقش دارند؛ بنابراین فعالیت این باخته‌ها برای عملکرد صحیح نورون‌ها ضروری است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) باید توجه داشت که باخته‌های پشتیبان سازنده غلاف میلین، با باخته‌های پشتیبان ایجاد‌کننده بستر برای قرارگیری نورون‌ها متفاوت هستند.
- ۲) مطابق با شکل مقابل، قطر دندانیت و آکسون کمتر از جسم باخته‌ای است.
- ۳) باید توجه داشت که پایانه آکسون به انشعابات دیگری تقسیم نمی‌شود.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۲ و ۳)

۲۳. گزینه ۴ درست است.

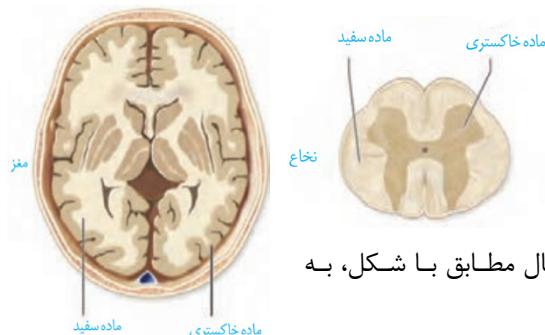
گره‌های رانویه موجب افزایش سرعت هدایت پیام می‌شوند؛ درنتیجه سرعت انجام انعکاس افزایش پیدا می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) جایه‌جایی یون‌های سدیم و پتاسیم در ایجاد جریان الکتریکی در یک نقطه از باخته عصبی، ارتباطی با گره رانویه ندارد.
- ۲) گره رانویه موجب افزایش سرعت هدایت پیام می‌شود، نه سرعت انتقال! انتقال پیام عصبی با آزادسازی ناقل عصبی انجام می‌شود.
- ۳) افزایش سرعت هدایت پیام عصبی موجب کاهش مدت زمان رسیدن پیام عصبی از جسم باخته‌ای تا انتهای آسه (آکسون) می‌شود.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۶)

۲۴. گزینه ۲ درست است.

قشر مخ شامل بخش‌های حسی، حرکتی و ارتباطی است. بخش خارجی نیمکره‌های مخ، یعنی قشر مخ از ماده خاکستری است و سطح وسیعی را با ضخامت چند میلی‌متر تشکیل می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) مطابق با شکل مقابل، ماده خاکستری نخاع شبیه حرف H است به‌طوری که در بخش‌های مختلف ضخامت متفاوتی دارد. این کanal مطابق با شکل، به ضخیم‌ترین بخش این ماده نزدیک‌تر است تا به نازک‌ترین بخش آن!
- ۲) مطابق با شکل مقابل، بیشتر نخاع از ماده سفید تشکیل شده است؛ ماده سفید از اجتماع رشته‌های عصبی میلین دار تشکیل شده است.
- ۳) مطابق با شکل مقابل، در قسمت‌های میانی مغز هم ماده سفید و هم ماده خاکستری قابل مشاهده است.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۹)

۲۵. گزینه ۱ درست است.

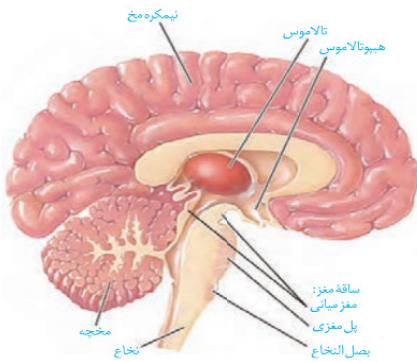
منظور صورت سؤال، تالاموس است. اغلب پیام‌های حسی در تالاموس گرد هم آمده و تقویت می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) هیپوپalamوس در تنظیم تعداد ضربان قلب و فشار خون نقش دارد.
 (۳) بصل النخاع پایین‌ترین بخش مغز بوده و مرکز انعکاس‌هایی مانند عطسه، سرفه و بلع می‌باشد.
 (۴) پل مغزی یکی از مراکز تنظیم تنفس بوده و در تنظیم ترشح بزاق و اشک نیز نقش ایفا می‌کند.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۹ و ۱۱)

۲۶. گزینه ۲ درست است.

مخچه مرکز تنظیم وضعیت و تعادل بدن بوده و برجستگی‌های چهارگانه بخشی از مغز میانی هستند. بخش‌های سفیدرنگ از رشته‌های عصبی میلینی دار تشکیل شده‌اند. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) نتیجه نهایی عملکرد قشر مخ یادگیری، تفکر و عملکرد هوشمندانه است. قشر مخ بخشی از ماده خاکستری بوده و فاقد بخش‌های سفیدرنگ است.

- (۳) بصل النخاع مرکز اصلی تنفس است. بخش‌هایی که از اجتماع جسم یاخته‌های عصبی تشکیل شده‌اند همان بخش خاکستری است که طبیعتاً فاقد رشته‌های عصبی میلینی دار هستند.

- (۴) قشر مخ، سطحی‌ترین بخش نیمکره‌های مخ بوده و با درونی‌ترین پرده منفذ در تماس است. قشر مخ فاقد رشته‌های عصبی میلینی دار است.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۱۰، ۹ و ۱۱)

۲۷. گزینه ۱ درست است.

عبارت سؤال مطرح کننده سامانه کناره‌ای (لیمبیک) است. هیپوپalamوس در تنظیم خواب نقش دارد. سامانه کناره‌ای و هیپوپalamوس با نیمکره‌های مخ در ارتباط هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) مطابق با شکل مقابل، رابط پینه‌ای در بالای تالاموس قرار دارد. رابط پینه‌ای بخشی از ماده سفید می‌باشد.

- (۳) پل مغزی در تنظیم ترشح بزاق نقش دارد. پل مغزی و مغز میانی بخشی از ساقه مغز هستند.

- (۴) مخچه پیام‌های شنوایی را به منظور حفظ وضعیت و تعادل بدن دریافت می‌کند. حس ترس مربوط به سامانه لیمبیک است.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۱۱، ۱۰ و ۱۲)

۲۸. گزینه ۳ درست است.

مطابق با شکل مقابل، پیازهای بویایی به‌طور مستقیم با بخشی از سامانه لیمبیک در ارتباط هستند، که قطر کمتری از هیپوکامپ دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مطابق با شکل مقابل، بخشی که با پیازهای بویایی در ارتباط است، نمی‌تواند بزرگ‌ترین بخش سامانه لیمبیک باشد.

- (۲) اغلب پیام‌های حسی بدن در تالاموس تقویت می‌شوند. مطابق با شکل مقابل، بخشی که مستقیماً با پیازهای بویایی در ارتباط است، در سطح پایین‌تری از تالاموس‌ها قرار گرفته است.

- (۴) مطابق با شکل مقابل، نمی‌توان گفت بخش مرتبط با پیازهای بویایی در سامانه لیمبیک، در بالای هیپوپalamوس قرار دارد. هیپوپalamوس مرکز تشنگی و گرسنگی است.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۱۱ و ۱۲)

۲۹. گزینه ۳ درست است.

زمانی که با انگشتان شست، به آرامی دو نیمکره را از محل شیار بین آن‌ها از یکدیگر فاصله دهیم و بقایای پرده‌های منفذ را از بین دو نیمکره خارج کنیم، نوار سفیدرنگ رابط پینه‌ای را مشاهده می‌کنیم. رابط پینه‌ای، ارتباط بین نیمکره‌ها را برقرار می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) یاخته‌های عصبی مغز میانی در فعالیت‌های مختلف از جمله بینایی، شنوایی و حرکت نقش دارند.
- (۲) مایع مغزی - نخاعی که از دستگاه عصبی مرکزی محافظت می‌کند، توسط مویرگ‌های درون بطن‌های ۱ و ۲ ترشح می‌شود.
- (۳) بیشتر پیام‌های حسی پیش از رسیدن به قشر مخ توسط تalamوس تقویت می‌شوند.
- (زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۱۰ و ۱۱ و ۱۴)
۳۰. گزینه ۲ درست است.

موارد «ب» و «پ» درست هستند. منظور سؤال، بخش‌های خارجی مغز است.

بررسی همه موارد:

الف: بطن‌های جانبی ۱ و ۲، بزرگ‌ترین بطن‌های مغز بوده و مایع مغزی - نخاعی درون آنها جریان دارد. بطن‌های مغزی از قسمت‌های درونی مغز هستند.

ب: مخچه مرکز تنظیم وضعیت و تعادل است. کرمینه، رابط بین نیمکره‌های مخچه بوده و از بخش‌های خارجی مغز است.

پ: پل مغزی، از مراکز تنفس بوده و در تنظیم ترشح اشک نقش دارد. پل مغزی از بخش‌های خارجی مغز است.

ت: رابط سه‌گوش (مثلثی‌شکل) در زیر رابط پینه‌ای قرار داشته و از بخش‌های درونی بهشمار می‌رود. رابطه پینه‌ای و سه‌گوش، از رشته‌های عصبی میلین‌دار تشکیل شده‌اند.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۱۱، ۱۴ و ۱۵)

۳۱. گزینه ۴ درست است.

بخش (۱) بطن ۳، بخش (۲) بطن جانبی ۱ و ۲، بخش (۳) پل مغزی و بخش (۴) تalamوس را نشان می‌دهد. مغز میانی (نه پل مغزی) در بینایی، شنوایی و حرکت نقش دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

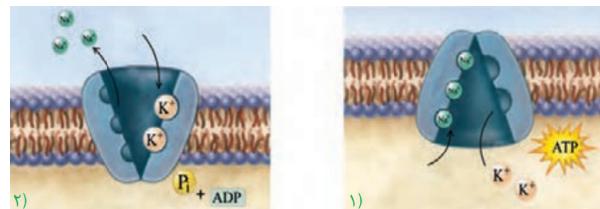
(۱) اجسام مخطوط در داخل بطن‌های جانبی ۱ و ۲ هستند.

(۲) مایع مغزی - نخاعی در بطن‌های جانبی ترشح شده و به بطن‌های دیگر جریان می‌یابد.

(۳) تalamوس، پیام‌های حسی را از اندام‌های مختلف جمع‌آوری کرده و تقویت می‌کند.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۱۰، ۱۱، ۱۴ و ۱۵)

۳۲. گزینه ۲ درست است.

در نقطه‌ای که پتانسیل غشا صفر میلیولت است، بار الکتریکی دو سوی غشا یکسان است. پمپ سدیم - پتانسیم همواره در حال فعالیت است. مطابق با شکل مقابل، یون‌های پتانسیم که اندازه بزرگ‌تری دارند، به میزان کمتری جایه‌جا می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در قله نمودار پتانسیل (نه در میانه نمودار)، همه کانال‌های دریچه‌دار برای مدت کوتاهی بسته هستند.

(۲) کانال‌های نشتشی و کانال‌های دریچه‌دار، به روش انتشار تسهیل شده فعالیت می‌کنند. در بخش صعودی نمودار، کانال‌های دریچه‌دار پتانسیمی و در بخش نزولی نمودار، کانال‌های دریچه‌دار سدیمی بسته هستند.

(۳) کانال‌های دریچه‌دار برای فعالیت، از انرژی مولکول‌های زیستی استفاده نمی‌کنند.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۳ تا ۵)

۳۳. گزینه ۱ درست است.

پیش از قله نمودار پتانسیل عمل، از پتانسیل صفر، مقدار پتانسیل غشا در حال کاهش می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فعالیت پمپ سدیم - پتانسیم در انتهای پتانسیل عمل، تشدید یافته و مقدار یون‌های دو سوی غشا را به حالت آرامش یاخته بر می‌گرداند.

(۲) اگر چه فعالیت کانال‌های نشتشی را پیش از قله نمودار مشاهده می‌کنیم، اما باید توجه داشت که این کانال‌ها همواره در حال فعالیت هستند؛ نه اینکه فعالیت‌شان شروع شود.

(۳) بسته بودن کانال‌های دریچه‌دار سدیمی و پتانسیمی به صورت همزمان در قله نمودار اتفاق می‌افتد، نه پیش از آن.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۳ تا ۵)

۳۴. گزینه ۳ درست است.

کانال‌های نشتی و پمپ سدیم - پتاسیم همواره در حال فعالیت هستند. ایجاد پتانسیل عمل، نتیجه فعالیت کانال‌های دریچه‌دار است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کانال‌های نشتی به روش انتشار تسهیل شده فعالیت می‌کنند؛ بنابراین از انرژی مولکول‌های زیستی استفاده نمی‌کنند.

۲) کانال‌های نشتی به میزان بیشتری یون‌های پتاسیم را جایه‌جا می‌کنند؛ در حالی که پمپ سدیم - پتاسیم، یون‌های سدیم را بیشتر جایه‌جا می‌کند.

۴) دقت کنید که پروتئین‌ها می‌توانند با فسفولیپیدهای غشا در تماس باشند. فسفولیپیدها در ساختار خود، فاقد عنصر نیتروژن هستند.

(زیستشناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۳ تا ۵)

۳۵. گزینه ۱ درست است.

عبارت سؤال مطرح کننده نورون‌های حرکتی است.

بررسی همه موارد:

الف: این عبارت درباره نورون‌های رابط درست است؛ نه نورون‌های حرکتی.

ب: بخشی از آکسون نورون‌های حرکتی نخاع در ماده سفید و بخش بیشتر آکسون آن‌ها در دستگاه عصبی محیطی قرار دارد.

پ: نورون‌های حرکتی با نورون‌های رابط و یاخته‌های ماهیچه اسکلتی سیناپس برقرار می‌کنند. یاخته‌های ماهیچه‌ای قابلیت تولید پیام عصبی را ندارند.

ت: در بیماری ام. اس، یاخته‌های پشتیبانی که در دستگاه عصبی مرکزی میلین می‌سازند، از بین می‌روند. باید توجه داشت که بیشتر میلین نورون‌های حرکتی مدنظر سؤال در دستگاه عصبی محیطی قرار دارد.

(زیستشناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۶ و ۱۶)

۳۶. گزینه ۲ درست است.

موارد «الف» و «ب» به درستی بیان شده‌اند.

بررسی همه موارد:

الف: به طور طبیعی، ناقل‌های عصبی در یاخته عصبی تولید شده و درون ریزکیسه‌هایی ذخیره می‌شوند.

ب: ریزکیسه‌های حاوی ناقل عصبی پس از تولید، درون آسه می‌توانند حرکت کنند.

پ: اتصال ریزکیسه حاوی ناقل به غشای یاخته نیازمند تحریک و ایجاد تولید پیام عصبی است.

ت: اتصال ناقل به گیرنده در سطح غشای یاخته پس‌سیناپسی نیز طبیعتاً نیازمند تحریک یاخته پیش‌سیناپسی است.

(زیستشناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۷)

۳۷. گزینه ۱ درست است.

مطابق شکل کتاب درسی، گیرنده پروتئینی یاخته پس‌همایه‌ای (پس‌سیناپسی) دو جایگاه اتصال برای ناقل عصبی دارد. بنابراین برای باز شدن آن، باید دو ناقل به جایگاه‌های آن متصل شوند. در این صورت پتانسیل غشای یاخته تغییر می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) اگر ناقل عصبی از نوع بازدارنده باشد، نمی‌تواند موجب ورود یون‌های سدیم به یاخته پس‌سیناپسی شود. همچنین اگر یاخته پس‌سیناپسی یک یاخته ماهیچه‌ای باشد نیز نمی‌تواند موجب ورود یون‌های سدیم شود.

۳) نمی‌توان گفت ناقل عصبی الزاماً موجب ایجاد پیام عصبی می‌شود؛ زیرا ناقل عصبی ممکن است از نوع بازدارنده باشد یا اینکه یاخته پس‌سیناپسی یک یاخته ماهیچه‌ای باشد.

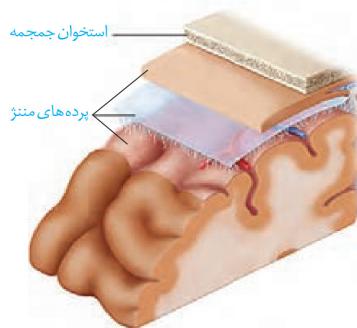
۴) باید توجه داشت که ناقل عصبی وارد سیتوپلاسم یاخته پس‌سیناپسی نمی‌شود.

(زیستشناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۷ و ۸)

۳۸. گزینه ۴ درست است.

پرده بیرونی منظر از دو لایه تشکیل شده است. مطابق با شکل مقابل، فقط لایه درونی در چین خودگی‌های روی نیمکره‌های مخ قابل مشاهده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مطابق با شکل مقابل، در موازات و بالای شیار بین دو نیمکره مخ، دو لایه پرده بیرونی از یکدیگر فاصله می‌گیرند.

(۲) پرده‌های منظر از جنس بافت پیوندی هستند؛ یاخته‌های بافت پیوندی دارای فضای بین‌یاخته‌ای زیاد و خود بافت پیوندی دارای ماده زمینه‌ای است.

(۳) مطابق با شکل مقابل، پرده میانی منظر دارای زوائد متعدد و تارمانند است.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۹)

۳۹. گزینه ۴ درست است.

الکل علاوه بر دوپامین، بر فعالیت انواعی از ناقل‌های عصبی تحریک‌کننده و بازدارنده تأثیر می‌گذارد. همه ناقل‌های عصبی مغز، با اتصال به گیرنده، موجب تغییراتی در پتانسیل غشای یاخته پس‌همایه‌ای (پس‌سیناپسی) می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این عبارت درباره دوپامین درست است؛ نمی‌توان گفت همه ناقل‌های عصبی موجب ایجاد حس سرخوشی و لذت می‌شوند.

(۲) ناقل‌های عصبی بازدارنده نمی‌توانند موجب تحریک یاخته پس‌سیناپسی شوند.

(۳) نمی‌توان گفت ترشح ناقل‌های عصبی در پی مصرف الکل الزاماً افزایش پیدا می‌کند.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۱۲ و ۱۳)

۴۰. گزینه ۱ درست است.

مطابق با شکل مقابل، بیشتر بخش‌های مغز به رنگ زرد دیده می‌شوند. رنگ زرد مصرف زیاد گلوکز را نشان می‌دهد.

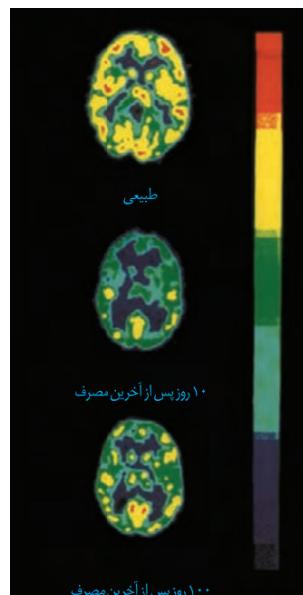
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مطابق با شکل مقابل، لوب‌های پیشانی بهبود کمتری پیدا می‌کنند؛ بنابراین آسیب بیشتری می‌بینند.

(۳) شکل مقابل نشان می‌دهد که با وجود گذشت حدود ۳ ماه (۱۰۰ روز)، فعالیت مغز به حالت طبیعی باز نگشته است.

(۴) در تصویربرداری مقابل، رنگ‌های زرد و قرمز نشان‌دهنده مصرف زیاد گلوکز هستند.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۱۳)

۴۱. گزینه ۱ درست است.

عبارت سؤال مطرح‌کننده نخاع است. به‌طور کلی اعصاب دستگاه عصبی فاقد نورون رابط هستند؛ نورون‌های رابط فقط در مغز و نخاع دیده می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مرکز انعکاس عقب کشیدن دست، نخاع می‌باشد. به‌منظور عقب‌کشیدن دست، ماهیچه‌های اسکلتی منقبض می‌شوند.

(۳) نخاع توسط عواملی مانند استخوان مهره‌ها، پرده‌های منظر و سد خونی - نخاعی محافظت می‌شود. استخوان و پرده‌های منظر از نوع بافت پیوندی هستند.

(۴) مرکز انعکاس‌هایی مانند عطسه، سرفه و بلع در بصل النخاع است؛ بنابراین دستورات لازم برای انجام این انعکاس‌ها از بصل النخاع صادر می‌شود.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - صفحه ۱۵)

۴۲. گزینه ۲ درست است.

بررسی همه موارد:

الف: بخش (۳) در سطح شکمی نخاع و بخش (۱) در سطح پشتی آن قرار دارد؛ سطح شکمی جلوتر از سطح پشتی واقع شده است.

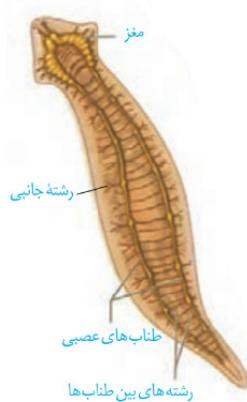
ب: نورون های رابط در بخش (۲) قرار دارند؛ نورون های رابط نسبت به نورون های حسی و حرکتی در مسیر انعکاس عقب کشیدن دست، کوتاه تر هستند.

پ: بخش (۴) بخشی از ماده سفید نخاع را نشان می دهد؛ ماده سفید از رشته های عصبی میلین دار تشکیل شده است. هدایت پیام در رشته های عصبی میلین دار به صورت جهشی است.

ت: باید توجه داشت که اگر آکسون نورون های حسی این انعکاس میلین دار بودند، در ماده خاکستری نخاع دیده نمی شدند؛ ماده خاکستری از جسم یاخته های نورون ها و رشته های عصبی بدون میلین تشکیل شده است.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۱۵ و ۱۶)

۴۳. گزینه ۴ درست است.

در دستگاه عصبی پلاذریا، رشته های عصبی بین دو طناب عصبی متصل به مغز، بخشی از دستگاه عصبی مرکزی هستند.

بررسی سایر گزینه ها:

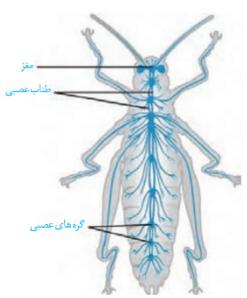
(۱) مطابق با شکل مقابل، دو گره موجود در سر پلاذریا به هم جوش نخوردند، ولی از طریق رشته هایی با یکدیگر در ارتباط هستند.

(۲) پلاذریا فاقد نخاع است (طناب عصبی الزاماً به معنای نخاع نیست). همچنین مغز از دو گره عصبی تشکیل شده و هر گره، مجموعه ای از جسم یاخته های عصبی است.

(۳) مطابق با شکل مقابل، رشته های عصبی جانشی متصل به طناب های عصبی، در انتهای خود منشعب می شوند.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۱۸)

۴۴. گزینه ۳ درست است.

به طور کلی گره های عصبی در حشرات از جسم یاخته های عصبی تشکیل شده و فاقد دندربیت و آکسون هستند.

بررسی سایر گزینه ها:

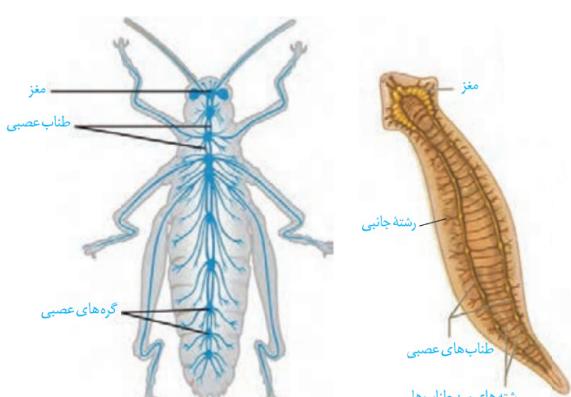
(۱) فارغ از اینکه قلب جانور در کدام سطح بدن قرار گرفته است، باید توجه داشت که طناب عصبی حشرات در سطح شکمی قرار دارد.

(۲) مطابق با شکل مقابل، بلندترین رشته های عصبی، از یکی از گره های نیمه جلویی بدن جانور خارج می شوند.

(۴) مطابق با شکل مقابل، رشته های عصبی خارج شده از گره ها نسبت به رشته های متصل کننده گره های طناب عصبی، ضخامت کمتری دارند.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۱۸)

۴۵. گزینه ۲ درست است.

در پلاذریا و حشرات، گره های عصبی مجموعه ای از جسم یاخته های حاوی هسته است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) شبکه عصبی در هیدر مجموعه ای از یاخته های عصبی پراکنده در دیواره بدن هیدر است که با هم ارتباط دارند. تحریک هر نقطه از بدنه جانور در همه سطح آن منتشر می شود.

(۳) این عبارت فقط درباره حشرات درست است. یک طناب عصبی شکمی در حشرات که در طول بدنه جانور کشیده شده است، در هر بند از بدنه، یک گره عصبی دارد. هر گره فعالیت ماهیچه های آن بند را تنظیم می کند.

(۴) این عبارت فقط درباره حشرات درست است. مطابق با شکل مقابل، در پلاذریا برخلاف حشرات، رشته های عصبی از طریق گره از طناب عصبی خارج نمی شوند.

(زیست‌شناسی ۲ - فصل ۱ - ص ۱۸)

فیزیک (۲)

۴۶. گزینه ۲ درست است.

موارد «ب» و «پ» درست هستند.

بررسی سایر موارد:

(الف) بالا رفتن مارمولک از دیوار منشأ الکتریکی دارد.

(ت) نیرویی که دو ذره باردار بهم وارد می‌کنند با اندازه دو بار نسبت مستقیم و با مجدور فاصله بین دو بار نسبت وارون دارد.

$$F = \frac{k |q_1| |q_2|}{r^2}$$

(فیزیک (۲) - ص ۲، ۵؛ سطح دشواری: ساده)

۴۷. گزینه ۴ درست است.

از الکتروسکوپ برای تشخیص ۱- رسانا یا نارسانا بودن جسم، ۲- نوع بار جسم، ۳- باردار یا خنثی بودن جسم، می‌توان استفاده کرد.

الکتروسکوپ نمی‌تواند اندازه بار جسم را تعیین کند. (فیزیک (۲) - ص ۳؛ سطح دشواری: ساده)

۴۸. گزینه ۲ درست است.

پس از مالش آلومینیوم با کاغذ، آلومینیوم دارای بار مثبت و کاغذ دارای بار منفی می‌شود. همچنین پس از مالش نقره با کاغذ، نقره دارای بار منفی و کاغذ دارای بار مثبت می‌شوند، درنتیجه آلومینیوم و نقره یکدیگر را جذب می‌کنند. اگر اندازه بار هر دو گوی یکسان باشد، پس از جذب شدن و برقراری تعادل، خنثی می‌شوند و در همان فاصله قبل قرار می‌گیرند. اگر بار گوی‌ها یکسان نباشد، پس از اتصال، بار آن‌ها همنوع می‌شود و درنهایت از یکدیگر دور می‌شوند و در فاصله‌ای بیشتر از حالت قبل قرار می‌گیرند. (فیزیک (۲) - ص ۲ و ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۹. گزینه ۳ درست است.

$$q = ne \Rightarrow n = \frac{q}{e} = \frac{2}{1.6 \times 10^{-19}} = 2 \times \frac{10^{19}}{1.6} = 1250 \times 10^{16} = 1.25 \times 10^{19}$$

(فیزیک ۲ - ص ۴؛ سطح دشواری: ساده)

۵۰. گزینه ۲ درست است.

الف: درست است.

ب: نادرست است؛ زیرا بار الکتریکی جسم، کمیتی گستته است. (کوانتمی است).

پ: نادرست است؛ زیرا در یک اتم خنثی جمع جبری بارها حتماً صفر می‌شود.

ت: درست است. (فیزیک (۲) - ص ۲، ۳، ۴؛ سطح دشواری: ساده)

۵۱. گزینه ۳ درست است.

بار الکتریکی کوانتیده است و مضرب صحیحی از بار بنیادی (e) می‌باشد.

$$n = \frac{|q|}{e}, \quad n \in \mathbb{N}$$

بررسی گزینه‌ها:

$$1) n = \frac{21.6 \times 10^{-18}}{1.6 \times 10^{-19}} = 13.5 \times 10 = 135 \quad \checkmark$$

$$2) n = \frac{8 \times 10^{-10} \times 10^{-9}}{1.6 \times 10^{-19}} = 5 \quad \checkmark$$

$$3) n = \frac{11.2 \times 10^{-8} \times 10^{-12}}{1.6 \times 10^{-19}} = 7 \times 10^{-1} = 0.7 \quad \times$$

$$4) n = \frac{18.4 \times 10^{-11} \times 10^{-6}}{1.6 \times 10^{-19}} = 11.5 \times 10^{+2} = 1150 \quad \checkmark$$

(فیزیک (۲) - ص ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۲. گزینه ۱ درست است.

توجه شود که مقدار دو بار با هم برابر و معادل $C = 1/6 \times 10^{-19}$ می‌باشد.

$$F = k \frac{q_1 q_2}{r^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{(1/6 \times 10^{-19})^2}{(4 \times 10^{-15})^2} \approx 14(N)$$

(فیزیک (۲) - ص ۵؛ سطح دشواری: ساده)

۵۳. گزینه ۴ درست است.

ثابت کولن (k) را می‌توان بر حسب یک ضریب ثابت به نام ضریب گذردهی الکتریکی خلاء (ϵ_0) نوشت:

$$k = \frac{1}{4\pi\epsilon_0}$$

یکای ϵ_0 در SI، وارون یکای ثابت کولن (K) است.

$$[k] : \frac{N \cdot m^2}{C^2} \rightarrow [\epsilon_0] = \frac{C^2}{N \cdot m^2}$$

(فیزیک (۲) - ص ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۴. گزینه ۴ درست است.

طبق قانون سوم نیوتون (عمل و عکس العمل)، اندازه نیرویی که ذره ۱ بر ذره ۲ وارد می‌کند، با نیرویی که ذره ۲ به ذره ۱ وارد می‌کند برابر است، پس $q_2 = 5q_1$ تأثیری روی اندازه نیرو ندارد.

$$|F_{12}| = |F_{21}|$$

حال چون ذرات تحت تأثیر نیروی جاذبه شتاب گرفته‌اند، طبق رابطه $m_1 = 3m_2$ و $F = ma$ (طبق مسئله) داریم:

$$\frac{F_{21}}{F_{12}} = \frac{m_1}{m_2} \times \frac{a_1}{a_2}$$

$$1 = \frac{3m_2}{m_2} \times \frac{a_1}{a_2} \rightarrow \frac{a_1}{a_2} = \frac{1}{3}$$

(فیزیک (۲) - ص ۵ - سطح دشواری: متوسط)

۵۵. گزینه ۱ درست است.

وقتی دو جسم رسانای مشابه را به هم تماس می‌دهیم، اندازه و نوع بار آن‌ها یکسان شده و از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$q'_1 = q'_2 = \frac{q_1 + q_2}{2} = \frac{-8 + 24}{2} = 8\mu C$$

چون بار هر دو همنام است، نیروی بین آن‌ها دافعه می‌باشد.

برای مقایسه نیروی بین دو بار داریم:

$$\frac{F'}{F} = \frac{|q'_1|}{|q_1|} \times \frac{|q'_2|}{|q_2|} \times \left(\frac{r'}{r}\right)^2 \rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{8}{8} \times \frac{8}{24} \times \left(\frac{1}{1}\right)^2 = 1 \times \frac{1}{3} \times 4 \rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{4}{3}$$

(فیزیک (۲) - ص ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۶. گزینه ۲ درست است.

$$F = \frac{k |q_1| |q_2|}{r^2} \quad \text{طبق رابطه قانون کولن}$$

$$\frac{F_A}{F_B} = \frac{|q_1| |q_2| A}{|q_1| |q_2| B} \times \left(\frac{r_B}{r_A}\right)^2$$

$$\frac{24}{18} = \left(\frac{r_B}{r_A}\right)^2 \times \frac{3}{4} \Rightarrow \left(\frac{r_B}{r_A}\right)^2 = \frac{16}{9} \xrightarrow{\text{جذر می‌گیریم}} \frac{r_B}{r_A} = \frac{4}{3} = 1/33$$

$$\frac{r_B - r_A}{r_A} = \frac{(1/33 - 1)r_A}{r_A} = 0/33 \times 100 = 33 \quad \text{درصد}$$

پس r_B ، 33 درصد بیشتر از r_A است. (فیزیک (۲) - ص ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۷. گزینه ۳ درست است.

تنها کاری که باید انجام دهیم این است که نیروی دافعه الکتریکی وارد بر هر پروتون را برابر نیروی وزن آن قرار دهیم:

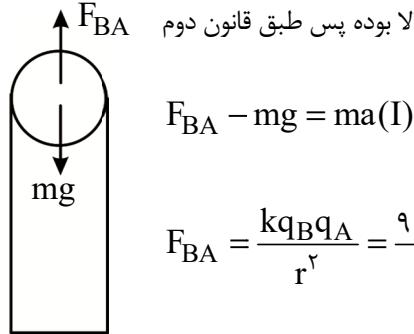
$$\begin{aligned} W = F &\Rightarrow mg = k \frac{q^2}{r^2} \Rightarrow r^2 = k \frac{q^2}{mg} \Rightarrow r^2 = \frac{(9 \times 10^9) \times (1/6 \times 10^{-19})^2}{1/6 \times 10^{-27} \times 10} \\ &= \frac{(9 \times 10^9) \times (1/6 \times 10^{-38})}{10^{-26}} \\ &= 14/4 \times 10^{-3} \text{ (m)} = 1/44 \text{ (cm)} \Rightarrow r = 1/44 \text{ (cm)} \\ r &= 1/2 \text{ cm} \end{aligned}$$

(فیزیک (۲) - ص ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۸. گزینه ۱ درست است.

ابتدا نیروهای وارد بر گوی A را رسم می‌کنیم:

چون گوی A به طرف بالا حرکت کرده است، یعنی برآیند نیروهای وارد بر آن به طرف بالا بوده پس طبق قانون دوم نیوتون داریم:

$$F_{BA} - mg = ma(I)$$

نیروی حاصل از دافعه گوی B به A است. F_{BA}

$$F_{BA} = \frac{kq_B q_A}{r^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 3 \times 10^{-6} \times 3 \times 10^{-6}}{(6 \times 10^{-2})^2} = 22/5 \text{ N}$$

حال مقدار بهدهست آمده را در معادله I جایگذاری می‌کنیم:

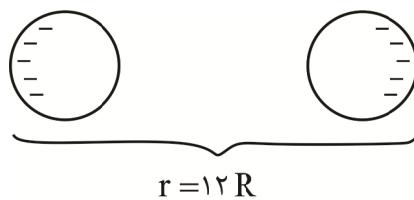
$$22/5 - 10 m = 5m$$

$$22/5 = 15m \rightarrow \frac{45}{2} = 15m \rightarrow m = 1/5 \text{ kg} \rightarrow 1/5 \text{ kg} \xrightarrow{\times 10^3} g = 150 \text{ g}$$

(فیزیک (۲) - ص ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۹. گزینه ۳ درست است.

در حالت اول: تجمع بار در کره‌ها به صورت زیر می‌شود:

در حالت دوم نیز تجمع بار به صورت زیر می‌شود:

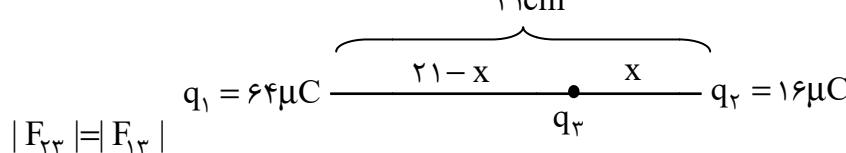
چون $r' > r$ است و $F \propto \frac{1}{r^2}$ ، پس $F' > F$ می‌شود.

توجه: به دلیل بزرگ بودن ابعاد کره‌ها، نمی‌توان دو کره را به صورت بار نقطه‌ای در نظر گرفت.

(فیزیک (۲) - ص ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۰. گزینه ۴ درست است.

حل: شرط صفر شدن برآیند نیروهای حاصل از دو ذره باردار همنام و روی بار q_3 مابین دو بار و نزدیک به بار کوچکتر باشد داریم:

$$\frac{kq_2q_3}{x^2} = \frac{kq_1q_3}{(21-x)^2} \rightarrow \frac{1}{x^2} = \frac{64}{(21-x)^2} \xrightarrow{\text{از طرفین جذر می‌گیریم}} \frac{1}{x} = \frac{2}{21-x}$$

$$\Rightarrow 21-x=2x \rightarrow x=7\text{cm}$$

درنتیجه در ۷ سانتی‌متری بار q_2 برآیند نیروها صفر است. پس باید بار q_3 را 9cm به بار q_2 به‌سمت راست نزدیک کنیم.
(فیزیک (۲) - ص ۷ و ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

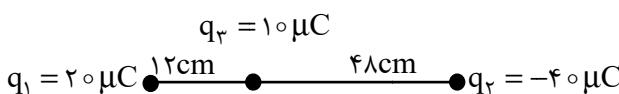
۶۱. گزینه ۱ درست است.

ابتدا فاصله (r) را محاسبه می‌کنیم (چون بارها بر حسب μC هستند، با فرض اینکه r بر حسب cm است به جای عدد 9×10^9 از عدد 90 استفاده می‌کنیم):

$$F = \frac{k|q_1||q_2|}{r^2} \rightarrow \frac{90 \times 20 \times 40}{r^2} = 20 \rightarrow r^2 = 3600 \rightarrow r = 60\text{cm}$$

$$\left(\frac{1}{5} \times 60 = 12\text{cm}\right)$$

اکنون بار q_3 را در فاصله r از بار q_1 قرار می‌دهیم:

حال مقدار F_{13} و F_{23} را محاسبه می‌کنیم و در آخر $\frac{F_{23}}{F_{13}}$ را نیز بدست می‌آوریم:

$$F_{13} = \frac{90 \times 20 \times 10}{(12)^2} = 125\text{N}$$

$$F_{23} = \frac{90 \times 40 \times 10}{(48)^2} = 125$$

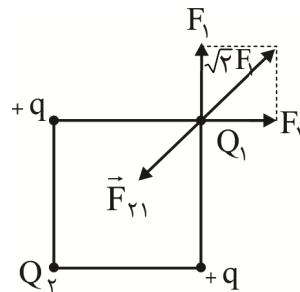
$$\frac{F_{23}}{F_{13}} = \frac{125}{125} = \frac{1}{1}$$

(فیزیک (۲) - ص ۷ و ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۲. گزینه ۲ درست است.

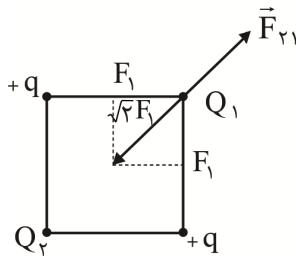
اگر Q_1 مثبت باشد، مطابق شکل داریم:

ملاحظه می‌گردد باید Q_2 منفی باشد تا نیرویی خلاف جهت Q_1 وارد شود و برآیند صفر گردد.

اگر Q_1 منفی باشد، مطابق شکل داریم:

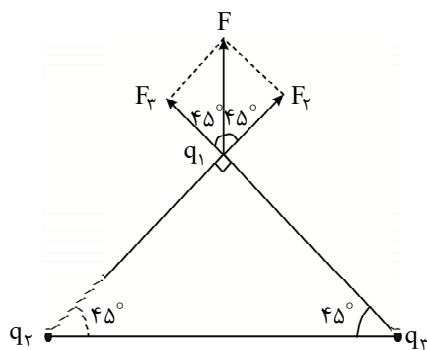
همان طور که می بینید، Q_2 باید منفی باشد تا بار Q_1 دفع گردد و نیروی $\sqrt{2}F_1$ خنثی گردد.

(فیزیک (۲) - ص ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۲. گزینه ۲ درست است.

ابتدا نیروی وارد بر q_1 از طرف q_3 را محاسبه می کنیم:

$$F_{31} = K \frac{q_1 q_3}{r^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{10 \times 10^{-6} \times 10 \times 10^{-6}}{(0.3)^2} = 10 \text{ (N)}$$

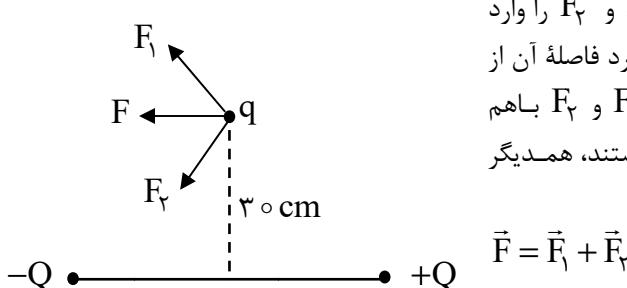
مقدار F_2 نیز دقیقاً همین مقدار است. (چون فاصله آن از بار q_1 و مقدار بار آن مانند q_3 می باشد). چون دو نیرو برابر هم عمودند، برآیند آنها برابر است:

$$F = \sqrt{F_1^2 + F_2^2} = \sqrt{(10)^2 + (10)^2} = 10\sqrt{2} \text{ (N)}$$

(فیزیک (۲) - ص ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۳. گزینه ۳ درست است.

بارهای $+Q$ و $-Q$ - دوقطبی به ترتیب بر بار q نیروهای F_1 و F_2 را وارد می کنند. از آنجایی که بار q بر روی عمود منصف دوقطبی قرار دارد فاصله آن از بارهای $+Q$ و $-Q$ - یکسان است، درنتیجه بزرگی نیروهای F_1 و F_2 باهم برابر است. چون مؤلفه های قائم نیروهای F_1 و F_2 با هم برابر هستند، هم دیگر را خنثی کرده و نیروی برآیند F افقی خواهد بود.

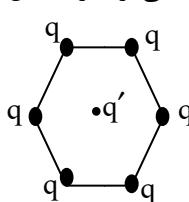

(فیزیک (۲) - ص ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

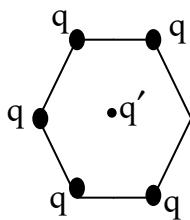
۶۴. گزینه ۱ درست است.

در شش ضلعی منتظم فاصله هر رأس شش ضلعی تا مرکز برابر است.

در حالت اول چون تقارن در شش ضلعی منتظم برقرار است، لذا نیروی هر کدام از بارها بر بار q' با نیروی ناشی از بار مقابل خنثی می شود و نیروی کل وارد بر بار q' در این حالت صفر است.

در حالت دوم اگر یکی از بارها را برداریم، پنج بار باقی می‌ماند که چهار بار دو به دو نیروی یکدیگر را خنثی کرده و فقط باید نیروی وارد از طرف یک بار را در نظر بگیریم، درنتیجه نیروی کل وارد بر بار q' برابر است.

(فیزیک ۲) - ص ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

شیمی (۲)

۶۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی درستی یا نادرستی موارد:

نخستین مورد نادرست است؛ زیرا عنصر مورد نظر ژرمانیم ($_{32}\text{Ge}$) است که شبهفلز می‌باشد. دومین مورد نادرست است؛ زیرا گاز نجیب آرگون ($_{18}\text{Ar}$) دارای آرایش هشتایی پایدار است. افزون بر آن سیلیسیم ($_{14}\text{Si}$) نیز با به اشتراک گذاشتن الکترون به آرایش هشتایی پایدار می‌رسد.

سومین مورد درست است. نافلز کربن (دگرشکل گرافیت) رسانایی زیاد و بقیه عناصرهای گروه ۱۴ شبهفلز (رسانایی اندک) و یا فلز (رسانایی زیاد) دارند.

چهارمین مورد درست است. هر چه عدد اتمی فلزهای قلیایی پایدار بیشتر می‌شود، شمار الکترون‌های زیرلایه p ، شعاع اتمی و خصلت فلزی نیز زیادتر می‌شود.

پنجمین مورد نادرست است؛ زیرا هلیم عنصری از دسته S است و در سمت راست جدول دورهای جای دارد.

نسبت خواسته شده: $\frac{2}{3} \approx 0.66$ (شیمی ۲ - ص ۷ تا ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۷. گزینه ۱ درست است.

X می‌تواند موارد «دمای لازم برای واکنش با گاز هیدروژن و تعداد لایه‌های الکترونی» باشد. به طور کلی در یک گروه با افزایش عدد اتمی، شمار لایه‌های الکترونی و درنتیجه شعاع اتمی نیز افزایش می‌یابد. ولی چون همه عناصر گروه هفدهم نافلز هستند، بنابراین از بالا به پایین خصلت نافلزی کاهش یافته و درنتیجه تمایل به تشکیل آنیون (یون هالید) نیز کاهش می‌یابد، همچنین چون واکنش پذیری کاهش می‌یابد دمای لازم برای واکنش با گاز هیدروژن افزایش می‌یابد. از سوی دیگر در یک گروه با افزایش عدد اتمی تعداد الکترون‌های ظرفیت ثابت می‌ماند و اختلاف شمار زیرلایه‌های با $= 1$ در لایه ظرفیت نیز با افزایش عدد اتمی ثابت می‌ماند. (شیمی ۲ - ص ۱۱ تا ۱۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۸. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) نادرست است؛ زیرا همه فلزها در حالت‌های کلی رفتارهای مشابهی دارند، اما تفاوت‌های قابل توجهی بین آن‌ها وجود دارد. (ص ۱۴)

ب) درست است. همه فلزهای اصلی در دسته S و آلومینیم در دسته p با تشکیل کاتیون پایدار به آرایش گاز نجیب می‌رسند. (ص ۱۶)

پ) درست است. بیشتر عناصر جدول دورهای را فلزها تشکیل می‌دهند و فلزها رسانایی گرمایی و الکتریکی بالایی دارند و چکش خوار هستند. (ص ۸ و ۹)

ت) نادرست است؛ زیرا عناصر گروه چهاردهم جدول دورهای رسانای الکتریکی هستند در حالی که در دسته S جدول دو نافلز هیدروژن و هلیم نیز قرار دارند و رسانای الکتریکی نیستند. (ص ۶ و ۷) (شیمی ۲ - ص ۷، ۸، ۹، ۱۴، ۱۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۹. گزینه ۴ درست است.

در گاز نجیب آرگون (Ar_{18})، زیرلایه $3p$ کاملاً پر می‌شود و درنتیجه همه ۱۸ عنصر دوره چهارم دارای زیرلایه کاملاً پر هستند. دو عنصر واسطه Zn_{30} ، Cu_{29} و همچنین شش عنصر دسته p ، دارای زیرلایه کاملاً پر $3d$ هستند.

$$\frac{18}{8} = \frac{2}{25}$$

(شیمی ۲ - ص ۸، ۱۹، ۱۴ تا ۱۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۰. گزینه ۴ درست است.

تمامی گزینه‌ها برگرفته از متن کتاب درسی است. فقط گزینه ۴ باید به صورت زیر بیان شود:
کشف و درک خواص یک ماده جدید پرچمدار توسعه فناوری است.

(شیمی ۲ - ص ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۱. گزینه ۳ درست است.

عناصر داده شده به ترتیب $Sr_{38} - K_{19} - Al_{13} - Br_{35} - Sn_{50} - Si_{14}$ هستند.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول نادرست است؛ زیرا D عنصر برم است و نافلز می‌باشد. عناصر دسته p ، فلز، نافلز و شبهفلز هستند. بنابراین برم می‌تواند با فلزهای دسته p ترکیب یونی و با نافلزهای این دسته ترکیب مولکولی تشکیل دهد. (ص ۶)

عبارت دوم نادرست است؛ زیرا عناصر $K_{19} - Al_{13} - Sn_{50} - Br_{35} - Sr_{38}$ فلز هستند. در حالی که Si_{14} نافلز و Sn_{50} شبهفلز

است. بنابراین نسبت تعداد عناصر فلزی به نافلزی $\frac{4}{1}$ است. (ص ۷)

عبارت سوم درست است؛ زیرا فلزها و شبهفلزها رسانای جریان الکتریسیته هستند.

$$\frac{5}{6} \times 100 \approx \% 83$$

عبارت چهارم نادرست است؛ زیرا براساس جدول صفحه ۱۲ کتاب درسی، شعاع اتمی عنصر $A_{215}(Sr)$ و عنصر $B_{231}(K)$ پیکومتر است. (شیمی ۲ - ص ۶، ۷، ۹، ۱۲، ۱۶؛ سطح دشواری: دشوار)

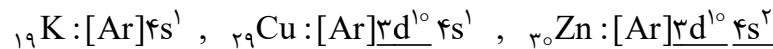
۷۲. گزینه ۱ درست است.

بررسی درستی یا نادرستی عبارت‌ها:

(الف) درست است؛ زیرا به فلزهای گروه دوم (فلزهای قلیایی خاکی) مربوط است. به طور کلی با افزایش عدد اتمی و شعاع اتمی در یک گروه، تمایل به از دست دادن الکترون (خلصلت فلزی) بیشتر می‌شود.

(ب) نادرست است؛ زیرا بور (B_5) و نیتروژن (N_7) در دوره دوم هستند. همراه با افزایش عدد اتمی و شمار پروتون‌ها در یک دوره، جاذبه مؤثر هسته بیشتر و شعاع اتمی کمتر می‌شود. گوگرد (S_{16}) در دوره سوم بوده و دارای سه لایه الکترونی است، پس شعاع اتمی آن از نیتروژن بیشتر است. مقایسه شعاع اتمی صحیح: $S > B > N$

(پ) درست است؛ زیرا هر سه عنصر در دوره چهارم بوده و افروزن بر زیرلایه‌های پر در آرایش الکترونی گاز آرگون، زیرلایه‌های مشخص شده در آرایش‌های الکترونی زیر را هم دارند.

(ت) نادرست است؛ زیرا هر سه، نافلز بوده و در یک دوره از چپ به راست، همراه با کاهش شعاع اتمی، فعالیت شیمیایی نافلز (تمایل به گرفتن الکترون) افزایش می‌یابد. (شیمی ۲ - ص ۱۱ تا ۱۶؛ سطح دشواری: متوسط)

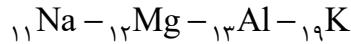
۷۳. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست است؛ زیرا عناصر X و Y و Z عبارت‌اند از: N_7 ، Ga_{31} و Ca_{20} که به ترتیب به دسته‌های p و p و s تعلق دارند.

(۲) درست است؛ زیرا عناصر X و Y و Z به ترتیب دارای ۵ و ۳ و ۲ الکترون ظرفیت هستند.

(۳) نادرست است؛ زیرا در جدول دوره‌ای بین عناصر N و Ca چهار فلز وجود دارد که عبارت‌اند از:

(۴) درست است؛ زیرا ترتیب شعاع اتمی آن‌ها به این صورت است که چون N دو لایه الکترونی دارد، پس شعاع اتمی کمتری نسبت به بقیه دارد و از میان Ca و Ga که هر یک دارای چهار لایه الکترونی هستند، چون شمار پروتون‌های Ca کمتر است، بنابراین نیروی جاذبه هسته بر الکترون‌های آن کمتر بوده و درنتیجه کلسیم شعاع اتمی بیشتری نسبت به Ga دارد، بنابراین

ترتیب شعاع اتمی به صورت: $Z > Y > X$ است. (شیمی ۲ - ص ۱۶ تا ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

گزینه ۲ درست است. ۷۴

عبارت اول: این عنصر نافلز است و دارای ۶ الکترون در زیرلایه‌های S و ۶ الکترون در آخرین لایه است.

عبارت دوم: عنصر مورد نظر $_{32}\text{Ge}$ است که شبه‌فلز می‌باشد.

$$p + n = 72, \quad n - p = 8 \Rightarrow n = 40 \Rightarrow p = 32$$

عبارت سوم: عنصر مورد نظر در زیرلایه ۴S دارای ۱ الکترون است و فلز است که می‌تواند هر یک از عناصر $_{24}\text{Cr}$ و $_{29}\text{Cu}$ باشد. (شیمی ۲ - ص ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

گزینه ۳ درست است. ۷۵

آرایش الکترونی: $_{26}\text{M}^{3+} : [\text{Ar}]^3\text{d}^5 4\text{s}^1 \leftrightarrow _{26}\text{M} : [\text{Ar}]^3\text{d}^5$

بررسی درستی یا نادرستی موارد:

مورود اول نادرست است؛ زیرا عنصر مورد نظر، آهن با عدد اتمی ۲۶ است.

مورود دوم نادرست است؛ زیرا کاتیون دارای ۱۳ الکترون در لایه سوم است. ($3\text{s}^2 3\text{p}^6 3\text{d}^5$)

مورود سوم نادرست است؛ زیرا $A - Z = 57 - 26 = 31$ است.

مورود چهارم درست است. آهن دارای دو اکسید طبیعی (FeO ، Fe_2O_3) است.

(شیمی ۲ - ص ۱۶ تا ۱۴؛ سطح دشواری: متوسط)

گزینه ۲ درست است. ۷۶

موارد زیر نادرست‌اند:

کربن فقط می‌تواند الکترون به اشتراک بگذارد.

شکل مربوط به سرب اشتباه است. شکل صحیح سرب:

فسفر چون نافلز است، رسانایی الکتریکی ندارد.

(شیمی ۲ - ص ۷ و ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

گزینه ۱ درست است. ۷۷

بررسی گزینه‌ها:

(۱) آرایش لایه ظرفیت عناصر گروه ۱۷، به صورت $ns^1 np^5$ است. اعداد کوانتمویی فرعی زیرلایه‌های S و p به ترتیب صفر و یک می‌باشد. بنابراین در همه این اتم‌ها مجموع اعداد کوانتمویی فرعی الکترون‌های آخرین لایه، برابر ۵ است.

(با افزایش عدد اتمی تغییر نمی‌کند).

(۲) با افزایش عدد اتمی نیروی جاذبه هسته بر الکترون‌های ظرفیت در عناصر دوره سوم جدول تناوبی افزایش می‌یابد و شعاع اتمی کاهش می‌یابد.

(۳) گروه چهاردهم جدول تناوبی از نافلز آغاز و به فلز ختم می‌شود. بنابراین با افزایش عدد اتمی، خصلت فلزی عناصر گروه چهاردهم جدول تناوبی افزایش می‌یابد.

(۴) با افزایش عدد اتمی تعداد الکترون ظرفیت در عناصر دوره سوم جدول تناوبی افزایش می‌یابد.

(شیمی ۲ - ص ۱۳، ۱۲ و ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۸. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{6/35\text{g} X_2}{\text{Mg}} \times \frac{1\text{mol}}{1\text{mol}} \times \frac{2\text{mol HX}}{1\text{mol}} \times \frac{6/02 \times 10^{23}}{1\text{mol}} = \frac{\text{مولکول}}{\text{مولکول}} = \frac{3/01 \times 10^{22}}{1}$$

$$M = 254 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

پس عنصر مورد نظر ید (I_۲) می‌باشد که واکنش آن با گاز هیدروژن در دمای بالاتر از ۴۰۰ انجام می‌شود.

(شیمی ۲ - ص ۱۳ و ۱۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۹. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) این گزینه درست است؛ زیرا در تولید چراغ‌های جلوی خودروها، از هالوژن‌ها (عناصر گروه هفدهم) استفاده می‌شود که در آخرین زیرلایه الکترونی خود ۵ الکترون دارند. (np^5)

۲) این گزینه درست است؛ زیرا فلز قلایی خاکی که در دمای اتاق سخت‌تر از فلزهای هم‌گروه خود به کاتیون تبدیل می‌شود، فلز Mg است. (فلز Be در دمای اتاق توانایی تشکیل کاتیون ندارد.) و فلز Mg در دوره سوم قرار دارد که در این دوره چهار نافلز (P و Cl و S و Ar) وجود دارد.

۳) این گزینه نادرست است؛ زیرا نخستین فلز واسطه Sc_{۲۱} است که یون آن به صورت Sc^{3+} بوده و آرایش الکترونی آخرین زیرلایه آن به صورت $3p^6$ است و مجموع اعداد کوانتمی اصلی و فرعی این زیرلایه برابر ۴ است، ولی در یون آن ۵ زیرلایه دارای الکترون وجود دارد. ($1s, 2s, 2p, 3s, 3p$)

۴) این گزینه درست است؛ زیرا عناصر موجود در دوره سوم و برخی عناصر دوره چهارم چنین ویژگی دارند که عدد اتمی آن‌ها با عدد اتمی عنصر بالایی خود هشت واحد اختلاف دارد که از میان آن‌ها هم فلز (مانند Al_{۱۳}) و هم نافلز (مانند P_{۱۵}) و هم شبکه‌فلز (مانند Si_{۱۴}) وجود دارد. (شیمی ۲ - ص ۱۳ تا ۱۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۰. گزینه ۱ درست است.

عبارت اول نادرست است؛ زیرا عنصر B فلز است و ممکن است در دسته S یا p جدول تناوبی باشد. (Na و Mg در دسته S و Al در دسته p قرار دارند).

عبارت دوم نادرست است؛ زیرا A نافلز است و می‌تواند S یا Cl یا P باشد. در هر دوره از چپ به راست خصلت نافلزی افزایش می‌یابد. در مورد S و P و اکتشپذیری آن‌ها از عنصر بعدی، کمتر است ولی واکنش پذیری Cl از عنصر بعد آن (Ar) بیشتر است.

عبارت سوم نادرست است. عنصر B با تشکیل کاتیون به آرایش الکترونی گاز نجیب دوره قبل می‌رسد.

عبارت چهارم درست است. عنصر A نافلز و عنصر B فلز است. از آنجایی که در هر دوره فلزها در سمت چپ و نافلزها در سمت راست جدول قرار می‌گیرند و در هر دوره از چپ به راست، شعاع اتمی کاهش می‌یابد، پس شعاع اتمی A از B کمتر است. (شیمی ۲ - ص ۱۰ تا ۱۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۱. گزینه ۱ درست است.

در یک گروه، از بالا به پایین شعاع اتمی افزایش می‌یابد؛ زیرا شمار لایه‌های الکترونی بیشتر می‌شود. در حالی که در یک دوره شعاع اتمی عناصرها از چپ به راست کاهش می‌یابد؛ زیرا در یک دوره، شمار لایه‌های الکترونی ثابت می‌ماند در حالی که تعداد پروتون‌های هسته افزایش می‌یابد. با افزایش شمار پروتون‌ها، نیروی جاذبه‌ای که هسته به الکترون‌ها وارد می‌کند افزایش یافته و بدین ترتیب شعاع اتم کاهش می‌یابد.

$$Al > P > C > N$$

مقایسه شعاع اتم‌ها:

(شیمی ۲ - ص ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۲. گزینه ۱ درست است.

موارد «الف»، «ب» و «پ» درست است و تنها مورد «ت» نادرست است.

خصلت فلزی F از G بیشتر است؛ زیرا در عناصر هم‌دوره عنصر چپ‌تر، شعاع اتمی بیشتری داشته و درنتیجه خصلت فلزی بیشتری نیز دارد.

C کمترین شعاع را در بین عناصر نشان داده شده دارد، زیرا به طور کلی عنصری که در جدول دوره‌ای، راست‌تر و بالاتر است، شعاع کمتری را دارد.

در عناصر هم‌گروه، عنصری که بالاتر است خصلت نافلزی بیشتری دارد، بنابراین خصلت نافلزی B از D بیشتر است. زمانی واکنش شدیدتر است که عنصر راست‌تر و بالاتر (نافلز فعال‌تر) با عنصر چپ‌تر و پایین‌تر (فلز فعال‌تر) واکنش دهد. به دیگر سخن واکنش میان F و C از واکنش بین بقیه عناصر شدیدتر است. (شیمی ۲ - ص ۹ تا ۱۲؛ سطح دشواری: متوسط) ۸۲. گزینه ۳ درست است.

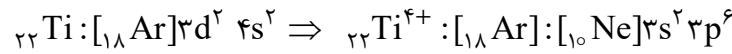
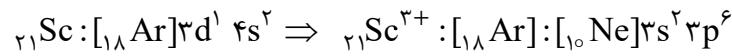
بررسی گزینه‌ها:

(۱) عنصر D همان F است که حتی در دمای -200°C به سرعت با گاز هیدروژن واکنش می‌دهد. (ص ۱۴)

(۲) در هر دوره اختلاف شعاع اتمی نافلزها از فلزها کمتر است. (ص ۱۳)

(۳) عنصر H، کلر (Cl_2) می‌باشد که در دمای اتاق به حالت گاز است و عناصر E و A به ترتیب S_{16} و P_{15} هستند که در دمای اتاق جامد هستند. (ص ۸)

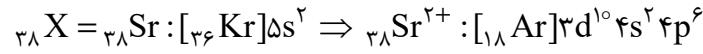
(۴) نماد کاتیون در $\text{Ti}(\text{SO}_4)_2$ به صورت Ti^{4+} است:

(شیمی ۲ - ص ۸ و ۱۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۲. گزینه ۳ درست است.

زیرلایه ۳d در دوره چهارم پر می‌شود، پس عنصر مورد نظر در دوره پنجم جای دارد. فلزهای قلیایی خاکی در گروه دوم جدول دوره‌ای عناصرها قرار دارند. درنتیجه عنصر مورد نظر پس از گاز نجیب کرپیتون ($_{36}\text{Kr}$) و عدد اتمی آن ۳۸ است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) نادرست است؛ زیرا آرایش الکترونی کاتیون آن به صورت بالاست.

(۲) نادرست است؛ زیرا در گروه دوم، استرانسیم پایین‌تر از منیزیم بوده و درنتیجه فعالیت شیمیابی بیشتری دارد.

(۳) درست است؛ زیرا در دوره سوم نخستین نافلز جامد، فسفر (P_{15}) است.

$$38 - 15 = 23$$

(۴) نادرست است؛ زیرا به طور کلی در یک دوره از چپ به راست، شعاع اتمی کاهش می‌یابد. به دیگر سخن:

مقایسه شعاع اتمی: $_{37}\text{Rb} > _{38}\text{Sr}$

(شیمی ۲ - ص ۸، ۱۱ تا ۱۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۲. گزینه ۳ درست است.

سومین عنصر دسته d عنصر وانادیم (V) بوده که دارای ۵ الکترون ظرفیت است، بنابراین عنصر مورد نظر دارای پنج زیرلایه اشغال شده از الکترون می‌باشد ($1s, 2s, 2p, 3s, 3p$) و از آنجایی که اولین شبکه‌فلزگروه چهاردهم، عنصر سیلیسیم ($_{14}\text{Si}$) است، بنابراین مجموع ارقام عدد اتمی آن برابر ۵ بوده، پس عنصر مورد نظر در آخرین زیرلایه خود یعنی $3p$ دارای

۵ الکترون است، یعنی $3p^5$ که با این توصیف عنصر مورد نظر $_{17}\text{Cl}$ است.

(۱) نادرست است، زیرا عنصر کلر نافلزی گازی شکل است.

(۲) نادرست است، زیرا فرمول ترکیب هیدروژن دار عنصر کلر به صورت $\underline{\text{HCl}}$ (HCl) است.

(۳) طبق متن کتاب درسی به عنصر کلر اشاره دارد و درست است.

(۴) نادرست است، زیرا عنصر کلر نافلز است و با تشکیل یون پایدار به گاز نجیب همدوره خود می‌رسد.

(شیمی ۲ - ص ۱۱ تا ۱۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۶. گزینه ۲ درست است.

آرایش عنصر $X_{18}Ar[3d^54s^1}$ است و در دوره ۴ جدول تناوبی قرار دارد. عنصر مورد نظر Ge_{32} که شبهفلز می‌باشد.

(الف) درست است؛ زیرا عنصر Y_{31} گالیم است و فلز می‌باشد و رسانایی الکتریکی آن از ژرمانیم بیشتر است.

(ب) نادرست است؛ زیرا ژرمانیم سطح درخشانی دارد و تمایل آن در به اشتراک گذاشتن الکترون از نافلزهای این دوره به جز کریپتون، کمتر است.

(پ) درست است؛ زیرا عنصری در دوره ۴ که تعداد الکترون‌های با $= 1$ آن برابر الکترون‌های با $= 0$ است، فلز نیکل

$Ni_{28}[Ar]3d^84s^2$ است و خواص فیزیکی شبهفلزها، بیشتر شبیه فلزها است.

(ت) نادرست است؛ زیرا هالوژن هم دوره آن برم است که در دمای بالاتر از $200^\circ C$ با گاز هیدروژن واکنش می‌دهد.

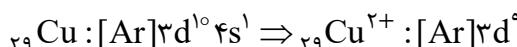
(شیمی ۲ - ص ۷ تا ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی درستی یا نادرستی گزینه‌ها:

(۱) نادرست است؛ زیرا عنصر یادشده در گروه ۱۳ و دوره چهارم است. پس پنج خانه پیش از گاز نجیب Kr_{36} بوده و عدد اتمی آن ۳۱ است. (این عنصر گالیم (Ga_{31}) است.)

(۲) درست است؛ زیرا در آرایش الکترونی کروم، دو زیرلایه $4s^1$ ، $3d^5$ نیمه‌پر هستند.

(۳) نادرست است، زیرا

پس دارای ۹ الکترون با $= 2$ است.

(۴) نادرست است؛ زیرا عنصر یادشده فلز سدیم (Na_{11}) است.

(شیمی ۲ - ص ۱۴ تا ۱۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۸. گزینه ۴ درست است.

بررسی درستی یا نادرستی موارد:

(الف) نادرست است؛ زیرا اگر X نافلزی از دسته S باشد می‌تواند He_2 باشد که در گروه ۱ (گروه اول) هم فلز و هم نافلز و در گروه He_2 (گروه هجدهم) فقط نافلز وجود دارد.

(ب) درست است؛ زیرا قبل از اولین فلز واسطه، عناصر گروه دوم قرار دارند که همگی فلزند و بعد از آخرین فلز واسطه، عناصر گروه سیزدهم قرار دارد که همگی فلزنند.

(البته B_5 شبهفلز است، ولی چون در دوره دوم قرار دارد بنابراین بعد از فلز واسطه قرار ندارد.)

(پ) درست است؛ زیرا فلزات دسته S گروه ۱ یا ۲ هستند که در این گروه‌ها حداقل ۶ فلز وجود دارد.

(ت) نادرست است؛ زیرا اگر Y عنصری نافلز و جامد مانند فسفر یا گوگرد باشد، آنگاه می‌تواند هم الکترون به اشتراک بگذارد و هم الکترون بگیرد، ولی اگر Y عنصری نافلز و جامد مانند کربن باشد، آنگاه فقط توانایی به اشتراک گذاشتن الکترون را دارد.

(شیمی ۲ - ص ۶ تا ۹ و ۱۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۹. گزینه ۴ درست است.

همه عبارت‌ها نادرست است.

(الف) عنصرها در جدول تناوبی براساس بنیادی ترین ویژگی آن‌ها یعنی عدد اتمی (Z) چیده شده‌اند.

(ب) عنصرهای جدول تناوبی براساس رفتار در سه دسته فلز، نافلز و شبهفلز قرار گرفته‌اند. (ص ۶)

(پ) میزان تولید یا مصرف فلزها، مواد معدنی و سوخت‌های فسیلی در جهان با گذشت زمان افزایش یافته است. (ص ۴)

(ت) تکرار دوره‌ای خواص فیزیکی و شیمیابی عنصرها، قانون دوره‌ای عنصرها نامیده می‌شود. (ص ۹)

(شیمی ۲ - ص ۲، ۴، ۶، ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۰. گزینه ۲ درست است.

رونده تغییرات در ویژگی اول و سوم برخلاف نمودار داده شده است.

عنصرهای A، B و C به ترتیب Al_{13} ، Si_{14} و P_{15} هستند.

عنصر	عنصرهای ظرفیت	تعداد الکترون‌های اشغال شده	تعداد لایه‌های الکترونی	تعداد الکترون‌های مبادله شده یا به استراک گذاشته شده در واکنش شیمیایی
Al	۳	۳	۳	۳
Si	۴	۳	۴	۴
P	۵	۳	۵	۳

تمایل برای گرفتن الکترون در واکنش‌های شیمیایی: $A < B < C$

(شیمی ۲ - ص ۸ تا ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

زمین‌شناسی

۹۱. گزینه ۴ درست است.

انواع حرکات زمین، حرکت وضعی و انتقالی بوده و ایجاد این حرکت‌ها ربطی به انحراف محور ندارد. سایر گزینه‌ها به علت انحراف محور و حرکات محوری آن ایجاد می‌شوند. تغییر فاصله زمین در حرکت مداری خود نسبت به خورشید، همواره با تغییر در انحراف محور زمین و حرکات محوری آن باعث کاهش و افزایش دوره‌ای در میزان انرژی دریافتی از خورشید و نوسان درجه حرارت سطحی آن می‌گردد. این پدیده باعث بروز دوره‌های خشک‌سالی و یخنداش شدید روزی زمین در درازمدت می‌شود. (فصل ۱ - ص ۲۰)

۹۲. گزینه ۲ درست است.

مراحل واپاشی مواد رادیواکتیو به شکل زیر است:

$$1 - \frac{1}{2} - \frac{1}{4} - \frac{1}{8} - \frac{1}{16} - \frac{1}{32}$$

یعنی ۵ مرحله واپاشی (فصل ۱ - ص ۱۸)

۹۳. گزینه ۱ درست است.

در عبارت‌های داده شده یک مورد خطأ وجود دارد. (عبارت «ب») عبارت «ب» نادرست است؛ زیرا پس از انقراض دایناسورها در دوره کرتاسه، فراوانی پستانداران انجام شده است. (انقراض گروهی در دوره پرمین بوده است).

سایر موارد «الف»، «پ» و «ت» درست هستند. (فصل ۱ - ص ۱۹)

۹۴. گزینه ۳ درست است.

انحراف $23/5$ درجه‌ای محور زمین، نسبت به خط عمود بر سطح مدار گردش زمین به دور خورشید، سبب ایجاد اختلاف مدت زمان روز و شب در عرض‌های جغرافیایی مختلف می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) a زاویه 360° درجه‌ای یک دور چرخش وضعی زمین است.

۲) b زاویه بین دایره البروج با استوای سماوی است و ارتباطی با انحراف محور ندارد.

۳) c زاویه بین خط افق آسمان با محور وضعی است و بی‌ربط می‌باشد. (فصل ۱ - ص ۲۰)

۹۵. گزینه ۲ درست است.

پس از تشکیل آب کرده، به وجود آمدن چرخه آب باعث فرسایش سنگ‌ها، تشکیل رسوبات و سنگ‌های رسوبی گردید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اکسیژن اولیه در هواکرده مقدمه‌ای برای عمل فرسایش نیست.

۲) فعالیت‌های آتش‌نشانی مقدمه تشکیل هواکرده بودند.

۳) حرکت‌های ورقه‌ای باعث ایجاد سنگ دگرگونی بودند. (فصل ۱ - ص ۱۵)

۹۶. گزینه ۴ درست است.

محدوده زمانی E همان زمانی است که (۴/۶ میلیارد سال قبل) زمین به صورت کره‌ای مذاب در مدار خود قرار گرفت. میلیارد سال قبل یک جرم آسمانی با زمین برخورد کرده و متلاشی شدن آن و حدود یک پنجم سیاره زمین اتفاق افتاد، تجمع قطعات پراکنده باعث ایجاد قمر ماه شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

زمان‌های A، B، C و D تماماً بعد از تشکیل سنگ‌کره اولیه و قمر ماه هستند. (فصل ۱ - ص ۱۴)

۹۷. گزینه ۱ درست است.

پیدایش فصل‌ها، حاصل حرکت انتقالی زمین و انحراف ۲۳/۵ درجه‌ای محور زمین است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مقدار انحراف محور زمین ثابت است.

(۳) حرکت وضعی زمین باعث ایجاد شبانه‌روز است.

(۴) تغییر سرعت چرخش زمین در فضا عاملی برای ایجاد فصل‌ها نیست. (فصل ۱ - ص ۲۰)

۹۸. گزینه ۳ درست است.

ترتیب وقایع در شکل عبارت‌اند از ابتدا رسوب‌گذاری - چین‌خوردگی - ناپیوستگی - شکستگی - رسوب‌گذاری جدید - ناپیوستگی.

پس سه مرحله ناپیوستگی را می‌توان مشاهده کرد. (فصل ۱ - ص ۱۶، ۱۷)

۹۹. گزینه ۳ درست است.

ابتدا کندرول‌های آزاد داغ و شناور توانستند اولین تجمعات کندرولی را ایجاد کنند. این اجرام در اندازه‌های مختلف با برخورد شدید با یکدیگر بارها ذوب و مجدداً متبلور شده و اجرام آسمانی مانند سیارک‌ها را تشکیل دادند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تابش پس زمینه‌ای کیهان نوعی امواج تابشی ضعیف است که با مطالعه آن می‌توان چگونگی وقوع انفجار مهبانگ را توضیح داد.

(۲) گرمای شدید اولیه صرفاً باعث ذوب کندرول‌ها می‌شود نه تجمع آن‌ها.

(۴) ترکیب ذرات بنیادی عامل ایجاد اتم‌ها است. (فصل ۱ - ص ۱۲)

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

جاندار مورد نظر، یک خزنده به نام هیالونوموس و دارای بدنه با طول ۱۲ سانتی‌متر است. نخستین نمونه در ابتدای دوره کربنیفر (اواسط پالئوزویک) یافت شده.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ظهور آن در دوران پالئوزویک بوده است.

(۲) از خزندگان بوده و تعلق به بندپایان ندارد.

(۳) ۶۵ میلیون سال قبل، انقراض دایناسورها انجام شده، ولی خزندگان منفرض نشده‌اند. (فصل ۱ - ص ۱۶، ۱۹)

۱۰۱. گزینه ۴ درست است.

اگر در شب‌های صاف و بدون ابر، در مکانی که آلودگی نوری ندارد به آسمان نگاه کنید، نواری مهمناند و کم‌نور شامل انبوهی از اجرام می‌بینید. این نوار کهکشان راه شیری نام دارد. (در هوای اطراف ما گازها وجود دارند و آلودگی هوا با آلودگی نوری تفاوت دارد) سایر گزینه‌ها عبارت‌های درست هستند. (فصل ۱ - ص ۱۳)

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.

علت نادرستی گزینه ۲: طبق نظر دانشمندان جهان از نقطه‌ای بسیار کوچک، داغ و چگال در ۱۳/۸ میلیارد سال قبل آغاز شده است. سایر گزینه‌ها عبارت‌های درستی هستند. (فصل ۱ - ص ۱۰)

۱۰۳. گزینه ۲ درست است.

هرگاه قطعه‌ای از یک سنگ در داخل یک لایه یافت شود از آن لایه قدیمی‌تر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در سه تصویر دیگر تزريق ماده مذاب X در لایه‌ها انجام شده و توانسته روی رسوبات قبلی را بپوشاند، پس از بقیه سنگ‌ها جوان‌تر است. (فصل ۱ - ص ۱۷)

۱۰۴. گزینه ۴ درست است.

در جدول چهار خطای وجود دارد که عبارت‌اند از:

- ۱- کربن ۱۴ به نیتروژن ۱۴
- ۲- آرگون ۴۰ عنصر پرتوزا نیست.
- ۳- پتاسیم ۴۰ عنصر پایدار نیست.
- ۴- نیم عمر اورانیم ۲۳۵ به سرب ۲۰۷ حدود ۷۱۳ میلیون سال است.

نیم عمر برخی از عناصر پرتوزا

عنصر پایدار	نیم عمر (تقریبی)	عنصر پرتوزا
سرب ۲۰۶	۴/۵ میلیارد سال	اورانیم ۲۳۸
سرب ۲۰۷	۷۱۳ میلیون سال	اورانیم ۲۳۵
سرب ۲۰۸	۱۴/۱ میلیارد سال	توریم ۲۳۲
نیتروژن ۱۴	۵۷۳۰ سال	کربن ۱۴
آرگون ۴۰	۱/۳ میلیارد سال	پتاسیم ۴۰

(فصل ۱ - ص ۱۸)

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

علت نادرستی گزینه ۳: استروماتولیت‌ها از قدیمی‌ترین آثار فسیلی مربوط به سیانوبکتری‌ها یعنی تک‌سلولی‌های فتوسنترکننده در دریاهای کم عمق هستند.

سایر گزینه‌ها عبارت‌های درستی هستند. (فصل ۱ - ص ۱۵)

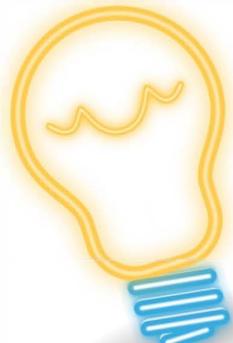
دانلود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمایش آزمون

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

فرهنگ
محله آموزش فرهنگی

حاج
سنت

سازمان آموزش شور

سازمان سنجش آموزش کسر

زبان‌آموز

خوبی باز!

باقی

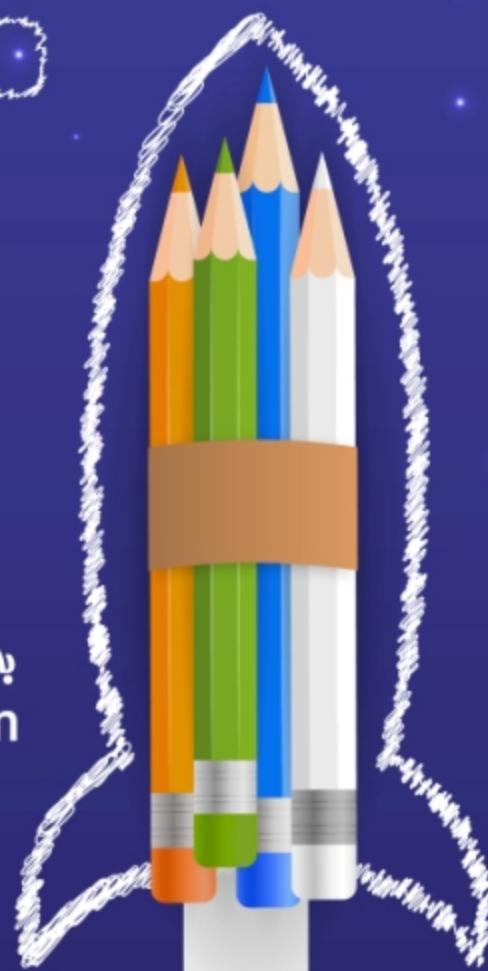
آزمودهای سوابق
کاح

join us ...

پنجامین ریما/تلویزیون
sanjeshine.com

درمدار
درستون

درمدار
ازمون‌تون

درمدار
کنکور‌تون

درمدار
امتحان‌تون

...

شرکت تهابی نسات آموزش کانون

سازمان ارشاد و پژوهش

سنجشین

مجموعه فیلم‌های آموزشی
ویژه پایه‌های رسم، یازدهم، دوازدهم و راول طلبان کنکور

ریاضی - تجربی

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان نجاش آموزش کشور

بسمه تعالیٰ

امتحانات

قابل توجه دانش آموزان متقاضی شرکت در آزمون های آزمایشی مرحله ای و جامع
تسهیلات ویژه استفاده از فیلم های آموزشی سنجشینه ویژه دانش آموزان پایه دهم،
یازدهم، دوازدهم و داوطلبان کنکور سراسری سال ۱۴۰۴
(گروه علوم ریاضی و فنی و علوم تجربی)

به اطلاع می رساند، شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور، نسبت به تولید ویدئوهای آموزشی با کیفیت برای **گروه علوم ریاضی و فنی** و **گروه علوم تجربی** در قالب **بسته های آموزشی، ویژه داوطلبان آزمون های آزمایشی سنجش** به صورت طبقه بندی شده منطبق بر بودجه بندی آزمون ها جهت ایجاد آمادگی دانش آموزان برای شرکت در این آزمون ها اقدام، و بستر آموزشی ویدئویی را برای ایجاد آمادگی دانش آموزان به منظور شرکت در آزمون های آزمایشی و کنکور سراسری و امتحانات نهایی راه اندازی نموده است.

نحوه دسترسی به محتواهای آموزشی:

دانش آموزانی که در آزمون های آزمایشی سنجش (مرحله ای یا جامع) شرکت می نمایند، می توانند در هنگام ثبت نام **بسته مربوط** به همان مرحله آزمون را همراه با آموزش ویدئویی خریداری نمایند و ضمن استفاده از **تخفیف خرید بسته آموزشی** به کلیه دروس مربوط به آن مرحله که براساس بودجه بندی آزمون های آزمایشی سنجش آماده شده است دسترسی داشته و خود را برای شرکت در آزمون های آزمایشی آماده نمایند.

نکته: بسته آموزشی ویدئویی هر مرحله، بیست روز قبل از برگزاری هر آزمون بر روی سایت فعال می شود. همچنین این بسته ها همراه هر آزمون جهت آمادگی دانش آموزان برای شرکت در آزمون های آزمایشی ارائه می شود. و پس از پایان ثبت نام هر مرحله آزمون، امکان دسترسی به این بسته ها به صورت جداگانه وجود ندارد.

نحوه ثبت نام:

آزمون های آزمایشی سنجش همراه با آموزش ویدئویی :

آن دسته از دانش آموزانی که در آزمون های آزمایشی سنجش (مرحله ای یا جامع) شرکت می نمایند، در صورت تمایل به استفاده از بسته های آموزشی لازم است با توجه به دستور العمل ثبت نام آزمون های آزمایشی سنجش (مرحله ای یا جامع) در هنگام ثبت نام در سایت اینترنتی شرکت به نشانی www.sanjeshserv.ir پس از تکمیل اطلاعات درخواستی در بخش داشبورد قسمت آزمون های آزمایشی **بسته مربوط به آزمون همان مرحله را همراه با آموزش ویدئویی** خریداری نمایند که در این صورت بدیهی است به کلیه دروس مربوط به آن مرحله که براساس بودجه بندی آزمون های آزمایشی سنجش آماده شده است دسترسی خواهد داشت.

دانش آموزان گرامی در صورت داشتن هرگونه سؤال درخصوص قیمت بسته ها و جهت کسب اطلاعات بیشتر، به سایت www.sanjeshserv.ir مراجعه و یا با خط ویژه ۰۲۱-۴۲۹۶۶ (صدای داوطلب) تماس حاصل نمایند.

شرکت تعاونی خدمات آموزشی
کارکنان سازمان نجاش آموزش کشور